

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 110. SZÁM.

DEBRECEN, 1932. MÁJUS 18. SZERDA.

ARA: 10 FILLER

Lélekemelő ünnepség közepette avatták fel a debreceni egyetem központi épületét

»Elpusztul a nép, amely tudomány nélkül való«, idézte Neuber rektor megnyitó beszédében. — Szily államtitkár: »Szinte csoda, hogy a debreceni egyetem befejezést nyerhetett.« — Baltazár püspök az egyetem lelki falajáról. — Vásáry polgármester a debreceni polgárok áldozatkészségéről, az egyetem és az ősi Kollégium kapcsolatáról.

Ötezer főnyi közönség jelent meg a nagyszabású ünnepségen

Pünkösd vasárnapján avatták fel a debreceni egyetem központi épületét. Lelkes ünnepség keretében adták át rendeltetésének az impozáns palotát. A tudomány ragyogó ünnepe volt ez az aktus, melyből kicsendült a magyar nemzet kulturális emelkedettsége. Súlyos gazdasági válság közepén, esettségünk mélypontján a nemzeteket fenntartó tudománynak és kultúrának olyan épületet juttatott az áldozatkészség, mely még a nagy nyugati nemzeteknek is dicséretre válna.

nösen meleg ünneplésben részesítettek, mert hisz az ő kultuszminisztersége alatt folytatódott és fejeződött be a nagyszabású építkezés. Mint a rektor ünnepi beszédében hangoztatta, Klebelsberg Kunó grófnak soha el nem múló hálával és köszönettel tartozik Debrecen és az egész magyar társadalom az egyetemi építkezés folytatásáért és befejezéséért.

AZ ÜNNEPSÉGEK KEZDETE.

A felavatás alkalmából a hatalmas épület ünnepélyes külsőt öltött, zász-

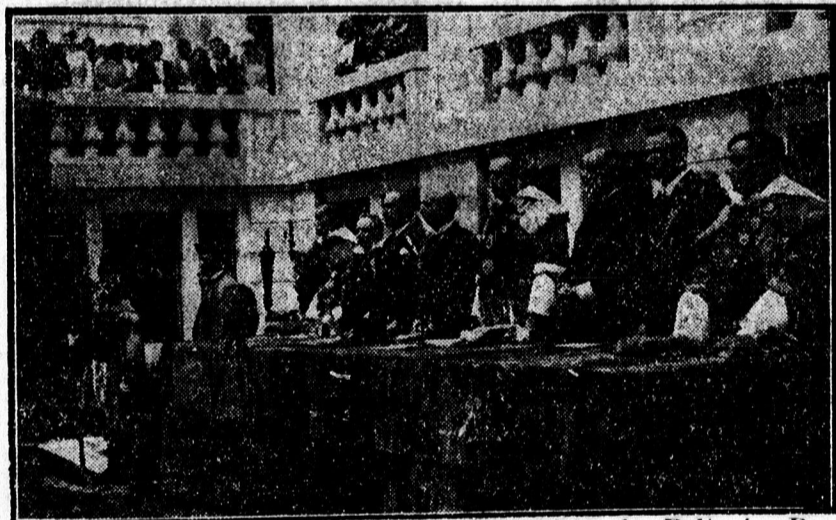
Loessl János egyetemi m. tanár, a fizikai intézetet dr. Wodetzky József egyetemi tanár, a kémiai intézetet dr. Bodnár János egyetemi tanár, az egyetemi leánykollégiumot dr. Marton Géza egyetemi tanár, a Mensa. Académia-t dr. Barts Jenő egyetemi gondnok, a Tisza Internátust Köllönte Géza kvestor, az orvoskari intézeteket és klinikákat dr. Preininger Tamás és dr. Semihmidt Lajos egyetemi m. tanárok mutatták be.

A központi egyetem felavatási ünnepének kezdete fél 11 órára volt kitűzve, de már jóval előtte megindult

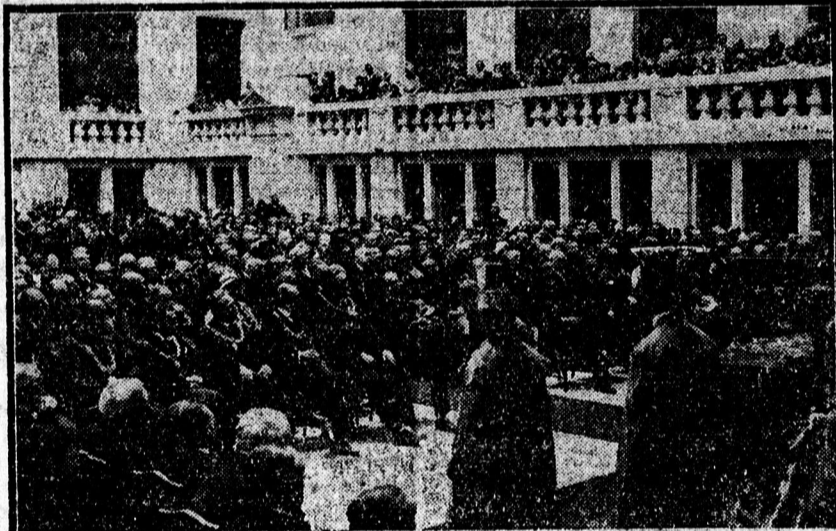
reprezentánsait, az egyetemek küldöttségeit, hanem Debrecen város előkelő trásadalmának színe-javát is, de emellett nagyon sok egyszerű ember is megjelent az avatási ünnepen.

AZ AVATÁSI ÜNNEPSÉG

A 11. Boeskaí hajduzred katonazenekara Nöth Antal karnagy vezetésével a Himnusz-t játszotta. A nemzeti ima hangjai dühörögve hóbölyögtek a hatalmas díszudvar falain; megsokszorozódott erővel verődtek vissza. Az ünnepségen megjelent Horthy

Az egyetemi tanács, Szily Kálmán államtitkár, dr. Baltazár Dezső püspök és dr. Vásáry István polgármester. (Kozmann Leó felvétele.)

Az egyetemek képviselői és a közönség a megnyitó ünnepségen. (Kozmann Leó felvétele.)

Az avató ünnepség minden részletében dokumentálta a magyar nemzet erkölcsi erejét és a jobb jövőben vetett hitét. Mindenkinek a lelkében ott élt a gondolat, hogy nagy alkotás betetőzésének aktusán vesz részt. A hatalmas épület grandiózus arányai a néma kövekben is azt sugallták a lelkeknek, hogy az ilyen alkotások szinte kikényszerítik a sorsból a jobb jövőt, a nemzet nagyságát. Amely nemzet ezer gondok és megpróbáltatások között ilyen alkotást tud létrehozni, nagyráhívatott nép, mely nem élhet sokáig szűkreszabott határok között, hanem a kultúra feszítő erejével kivívja régi nagyságát.

Az ünnepségen a megjelent díszes előkelőségek sorában ott láthattuk Klebelsberg Kunó gróf volt kultuszminisztert is, kit külö-

lökkal és örökzölddel díszítették fel. Az épület előtt az egyetemi bajtársi egyesületek állottak díszorséget, díszruhás lovas- és gyalogos rendőrök vonultak ki, hogy a sok ezer főnyi közönség között a rendre ügyeljenek.

Az ünnepségek sorozata reggel 8 órakor református és katolikus istentisztelettel kezdődött, majd a felsőoktatási egyesület testnevelési bizottsága és a főiskolai sportegyesületek szenátusi ülést tartottak a kollégium dísztermében. Az országból ideseregelt előkelő vendégek reggel megtekintették a Déri múzeumot, ahol dr. Ecsedi István egyetemi magántanár, muzeumi igazgató kálauzolta őket, a református kollégiumot Karay Sándor a kollégiumi nagy könyvtárt dr. Vargha Zsigmond egyetemi tanár, a hóforrást dr. telegdi Róth Károly egyetemi tanár és Faller Gusztáv főmérnök, a Horthy Miklós kórházat dr.

a népvándorlás a Nagyerdő felé és a kitűzött időre több mint ötezer ember foglalt helyet a központi egyetem hatalmas díszudvarán.

Mint egy óriási méhkas, zsongott a sokszerenyi ember, akik között nagyon sok hölgy jelent meg. Ott láttuk nemcsak az ország tudósvilágának

Miklós kormányzó képviselőjében dr. Petri Pál államtitkár, aki gyönyörű baldachin alatt foglalt helyet.

A Himnusz elhangzása után általános figyelem között emelkedett szólásra dr. Neuber Ede rektor és megnyitotta az ünnepséget, mondván a következőket:

Neuber rektor megnyitó beszéde

— A mai napon megkoronáztatik egy nagy mű, amely boldog idők méhében fogantatott, nehéz időkben súlyos körülmények között született meg, megszentelve mártírhalált halt fiának nevével. Ime Nagymagyarország öröksége áll előttünk. Nagymagyarország óhaja és akarata volt, hogy ez az egyetem az Alföld szívében, Debrecenben épüljön fel s innen hirdesse a magyar tudomány és élniakarás aktivitását.

— E napon tehát nemcsak a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem, nemcsak Debrecen sz. kir. városa és az Alföld ül örömmünnepe, hanem az egész ország: a magyar nemzet hálattal szívvel fordul a Gondviselés felé, hogy ezt a napot a világháború és a világégés után megérhesse.

— Változott idők parancsoló szükségessége következtében a központi épület, sajnos, nem készíthetett el az

Ma féláru kedvezményes mozi-jegyszelvény a Vigszínházba

eredeti tervek szerint, hanem meg-
csönkítást szenvedett el, mintegy szim-
bóliként az ország megcsönkítésé-
nek, azonban nem szenved kétséget,
hogy ez a mai nap reánk nézve any-
nyira rendkívüli nap szintű szimbó-
luma nemzeti erőnk töretlenségének,
összetartásának s azok felülemle-
désének.

— A mai ünnepségen nemcsak
Csonkamagyarország szomorú fiai és
leányai vesznek részt, hanem a ke-
gyetlen trianoni határon túl elszakadt
testvéreink is felfigyelnek, velünk ün-
nepelnek, hisz a mű fogantatásában
hűség és szerető munkatársaink
voltak s csak dúrva erőszak és zsar-
noki hatalom szakította el őket tőlünk.

— A központi épület megnyitásával
a Tisza István Tudományegyetem for-
mailag befejezést nyert, jobb és sze-
rencsés időkben a jövő feladata lesz,
hogy fakultásainkat kiépítse és ha
meglesznek rá a lehetőségek, akkor
a hiányzókkal ki is egészítse.

— Kívánom szívem teljes melegé-
vel, hogy az egyetem irányítója a jö-
vőben is mindenkor az alapkőben el-
helyezett okmány szövege maradjon,
amely szerint: legyen ez a kö olyan
szilárd alapja a főleg emelkedő köz-
ponti épületnek, mint amilyen biz-
tos alapjai ennek a fiatal egyetemnek
azok a nemes tradíciók, melyeket
elője a három százados debreceni
református kollégium hagyott rá.

— Csak az épület új, az intézmény
rég; az ország legrégebb intézményei
közé tartozik, nemes és régi patinával
bevont, szellemileg és formailag egy-
aránt több század talajában gyöker-
ezik. Létesülését egyaránt köszöni a
magyar állam, Debrecen sz. kir. város
és a tiszántuli református egyházke-
rület nagylelkű támogatásának és ál-
dozatosságának, melyeket mind e
tényezők nehéz körülmények között,
sok lemondással hoztak meg.

— A tudományok ápolása és fejlesztése
mindenkor a népek fejlődését is
jelentette, a tudományok sorvadása
pedig a népek hanyatlását. Az egyete-
meket alapító Nagy Lajos és Hunyadi
Mátyás országai a nemzet legvirág-
zóbb korszakait jelentették. „Elpusz-
tul a nép, amely tudomány nélkül
való.”

— A vidéki egyetemek feladata és
hivatása, hogy a tudományoknak, a
kulturának, a civilizációnak és a köz-
egészségügynek szent tűzét távol az
ország metropolisától, az ország pe-
rifériáiban, a „végeken” ápolja,
főleg pedig a vidék sajátos kulturáját
tovább fejlessze, hogy megmentsse azt
a mindinkább fenyegető pusztulástól
és az eredetiséget nélkülöző uniformi-
zálódástól.

— A debreceni Tisza István Tudu-
mányegyetem e feladatot vállalta a
múltban és fogja vállalni a jövőben is.
Nemcsak Debrecennek és a Tiszántul-
nak, hanem az egész országnak van
szüksége, sőt joga erre az egyetemre,
amely már közel két évtized alatt is
megmutatta, hogy milyen jelentőségre
tejt szert a tudomány, a kultúra és
közegészségügy terén.

— Mint a debreceni Tisza István
Tudományegyetem e. i. rektora a ke-
gyelet és hála érzésével emlékezem
meg I. Ferenc József áldott emléke-
zetű apostoli királyunkról, aki a tör-
vény szentesítésével életre hívta egye-
temünket. Tisza István grófnak fenn-
költ emléket egyetemünk annalesei
mindenkor híven fogják őrizni, első-
sorban nekik köszönhető, hogy a debre-
ceni m. kir. Tisza István Tudomány-
egyetem a trianoni határokon belül
épült fel. Magyar szíve és lelke meg-
érezte, hogy Debrecenben ez az egye-
tem magyar marad s nem fog idegen
kézre kerülni kerülni. Egyetemünk az
ő nevét viseli, adjon ez a név egye-
temünknek elég erőt ahhoz, hogy leg-
nagyobb veszedelmeiben és megpró-
báltatásaiban éppen olyan sziklaszi-
lárdan tudjon állani, amint azt nevé-

nek viselőjétől, Tisza István gróftól
magától láttuk.

— Mély hódolatunkat és hálaikat
tolmácsoljuk vitéz nagybányai Horthy
Miklós Kormányzó Ur Ótóméltóságá-
nak legmagasabb támogatásáért, mely-
ben egyetemünket mindenkor része-
sítette. Az ország kormányzásában el-
lévén foglalva nem jöhetett el egyete-
mi ünnepségünkre, azonban képvisel-
tette magát, ezáltal dokumentálván
azt, hogy a legmagasabb helyen is mi-
lyen nagy jelentőséget tulajdonít a
tudománynak és annak művelésének
a nemzet építő és alkotó munkájában.

— Köszönetünket fejezzük ki a ma-
gas m. kir. kormánynak, elsősorban
volt miniszterelnökének Bethlen Ist-
ván grófnak, úgyszintén jelenlegi mi-
niszterelnökünknek Károlyi Gyula
grófnak, különösen pedig Klebelsberg
Kunó gróf volt miniszterünknek, aki-
nek közel egy évtizedig vezérszerepe
volt ennek az egyetemnek az alkotá-
sában és fejlesztésében, csakis az ő
hatalmas tetteire és koncepciójának
köszönhető, hogy a központi épületet
a mai napon megnyithatjuk, úgyszin-
tén Karafiáth Jenő miniszter urnak,
aki hasonló energiával és szeretettel
folytatta ezt a munkát és végül, mint
kultuszminiszter helyezi rá a koronát.

— Kegyelettel idézzük azoknak a
nagy férfiaknak emlékét, akik évtize-
des lelkes és lankadatlan munkával
előkészítették az egyetem alapjait s
rész vettek annak tervezésében és ki-
vitelében: Tóth Lajos dr. kultuszmi-
niszteri államtitkár, Korb Flóris mű-
egyetemi tanár, Kenézy Gyula egye-
temi orvosnár neve mindörökké egy-
beforrott a Tisza István Tudomány-
egyetem történetével. Egyetemünk kö-
szönettel tartozik Petri Pál államtit-
kárnak, Magyar Zoltán miniszteri ta-
nácsosnak, különösen pedig az egye-
temek nagy barátjának Szily Kálmán
államtitkárnak, aki mindenkor annyit
lelkesezővel és szeretettel intézte az
egyetemi ügyeket és az építkezés leg-
súlyosabb válságaiban is mindenkor
megtalálta a helyes utat és a legjobb
megoldást. Szily Kálmán államtitkár
nemcsak az egyetemek történetébe,
hanem az egyetemeket megszemélye-
sítő professzoroknak és tanítványok-
nak a szívébe kitörölhetetlenül be-
véste nevét. Köszönet illeti még Haász
Aladár miniszteri tanácsost, Ybl Er-
vin osztálytanácsost és Molnár Andor
miniszteri titkárt. Végezetül köszöne-
tünket és hálaikat fejezzük ki Deb-
recen sz. kir. városának, főleg pedig
kiváló és egyetembarát polgármeste-
rének Vásáry Istvánnak, valamint a
tiszántuli református egyházkerület-
nek, különösen pedig Baltazár Dezső
püspök urnak a nagylelkű támoga-
tásáért és áldozatokért, amelyet az
egyetem érdekében hoztak. Végül pe-
dig mindazoknak, akik e nagy mun-
kában egyetemünket őszintén és sze-
reftel támogatatták.

**Molykár ellen
féli ruhák gondozását
teljesítségével vállalom
ADLER SZÜCS
Batthyány-utca 2. Telefon 17-08.**

**TENNISZ INGEK
ZOKNIK
Pulloverek és Bluzok
nagy választékban
KARDOS LÁSZLÓNÁL**

Szily államtitkár az állam köszönetét fejezi ki a ref. egyháznak és Debrecen városának

A szép beszédu tán dr. Szily Kál-
mán államtitkár emelkedett szólásra.

— Két évtized kellett, hogy a hatal-
mas klinikai telep és a központi egye-
tem felépüljön. Ez alatt a két évtized
alatt a magyar nemzetet szakadatlan
szerncséltenségek és csapások érték.
Szinte csoda, hogy az egyetem befe-
jezést nyert. Az évszázadokra
szóló egyetem monumentális bizonyí-
téka a magyar nemzet életerejének és
a kulturáért való szinte kimeríthetel-
en áldozatkészségének. (Taps.) De
bizonyítéka még annak is, hogy Cson-
kamagyarország törvényhozói és kor-
mánya és pedig különösen gróf Kle-
belsber Kunó volt kuluszminisz-
ter nem csupán a jelennek fel-
őrölő, keserves gondjaival, bajjaival
foglalkoztak, de érezték azt a nagy fe-
lelőséget is, amely mint az ismert
nagy magyar múlt és az ismeretlen
magyar jövő összekötőire a történe-
lem ítélszéke előtt reájuk hárul.

— A mai ünnepen való részvételle
teljes jogcíme van a tiszántuli ref.
egyházkerületnek, amely ajándékol
átadta a dicsőséges múltú Kollégium

három fakultását és átadott még va-
lamit, amihez az ifjú intézmények
nem juthatnak hozzá a maguk erejé-
ből: átadta a tradíciót és a tiszta, pu-
ritán keresztény erkölcsöt, a tuda-
mány-szeretetet és a magyar nemzet
hazafias érzését. (Zajos taps.)

— Debrecen városa is joggal van
jelen, mint egyetemavató, mert hiszen
az ő kulturáért állandóan áldozni tu-
dó készsége kellett ahhoz, hogy létre-
jöhessen ez a pártját ritkító klinikai
telep és központi egyetem. Ez ünne-
pélyes alkalommal is az egyháznak és
Debrecen városának a magyar állam
köszönetét fejezem ki. (Viharos taps.)

— A jövő az ifjuságé, de ez a jövő
olyan lesz, mint amilyen az ifjuság!
(Ugy van.)

— A kuluszminiszter úr önmagá-
tósága nevében ezennel átadom ren-
deltetésének ezt az épületet. Méltósá-
godnak — fordult a rektor felé — és
utódainak szent kötelességévé teszem,
örkődjenek azon, hogy ez az épület
időtlen időkig a tudománynak és a
magyarságnak bevehetetlen vára le-
gyen. (Lelkes taps, éljenzés!)

Baltazár püspök: Áldást mondok e házra

Általános figyelem között emelke-
dett szólásra dr. Baltazár Dezső pü-
spök. Erces hangja betöltötte a hatal-
mas díszudvart.

— Tisztelt Egyetemi Díszközgyűlés!
Nem gondolnám, hogy történelmi je-
lentőség és érzelmi mélység tekintet-
ben lenne jogosítottabb tényező, mint
aminő a tiszántuli református egyház-
kerület s a kebelébe tartozó debreceni
kollégium a Tisza István Tudomány-
egyetem központi épületének mai
megnyitó ünnepén. Az új egyetem ki-
bontakozó életére ma reátették a ko-
rona. A korona fön, a fő törzsön, a
törzs lábakon s a lábak alapon álla-
nak. Az alapja a debreceni kollégium
azoknak a történelmi értékeknek az
összeségével, amelyekben mint osztá-
lyozott s mégis összeolvadó kincsek
ott vannak a hit tisztaságának és ha-
tározottságának, a tudomány szabad-
ságának és józanságának, a nemzeti
eszmé mélységének és forróságának, a
magyar nyelv természetes gyökerének,
színének és illatának, az egyszerűség
méltóságának, a méltóság alázatának,
a megérlés minden eszményekért buz-
gó áldozásának elvitathatatlan tényel,
érdemel.

— Ebből a lelki talajból kell árad-
ni minden erőnek a csontokon, hú-
son, véreken, ideghálózatban, agyvelőn
keresztül fel a koronáig. Akkor ez a
korona, ez a központi épület mindig
fényes lesz. Nem a művészet pompá-
jától lesz fényes, hanem az öröklött
lélektől, amely reá, benne, belőle és
róla ragyog. Ha ez a lélek, ennek a
léleknek tisztasága, fénye, tüze, te-

remtő és megtartó ereje bárki és bár-
mi által megokoltatik benne, akkor
kár volt ezzel a házzal eltapodtatni
a nagy erdőnek egy szál ibolyáját,
gyöngyvirágát és elhallgattatni egy
zengő csalogányát, bűgő vadgalamb-
ját.

— Történelmi szükségé, értelme,
haszna és dicsősége ahhoz a lélekhez
van kötve, amely onnan a szenvedé-
sekkel és dicsőségekkel felszentelt kol-
légiumból sugárzik s a Rákóczi ha-
rangjából hullámszik felé; amely lé-
leknek jellegzetességét a tiszántul ku-
ruc kálvinizmusa adja meg.

— Általam az anya üzen megkoro-
názott gyermekének. Könnyeknek lete
örömből, tele fájdalomból van, mint
minden édesanyáé, mikor dicsőségbe
távozó gyermeke után tekint.

— Áldást mondok e házra. Legyen
dicsősége állandó azzal a hűséges
szolgálattal, amelynek örökséges kö-
telezését Isten és haza irányában szá-
zadok óta soha meg nem zavarodott
folytonosságától vette. Ebben a foly-
tonosságban vele és mellette lessünk
történelmi erők teljességével. Jogait
erősítjük, kötelességeit könnyítjük,
szárnyait emeljük, sorsát védjük, mert
ebben Isten és haza iránti szent szol-
gálatot látunk és vállalunk.

A HATÁRON INNEN ÉS HATÁRON TULI EGYETEMEK ÉS FŐISKOLÁK ÜDVÖZLETE

Dr. Kolosváry Bálint, a Pázmány
Péter tudomány egyetem jogi dékánja
virágos szép beszédben tolmácsolta az
összes magyar egyetemek és főiskolák
üdvözlését, tolmácsolta a megszállott
területek köszöntését is. Testvéri sze-
retetüket és üdvözlésüket tolmácsolta
a Tisza egyetem előtt, amely ma
avatja központi egyetemét.

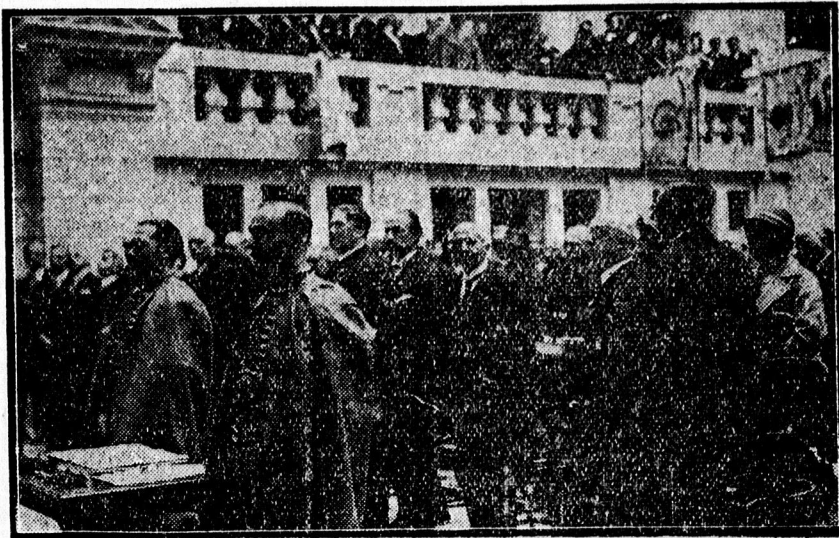
Fényképfelvételek, fotóclikkek

FOTO

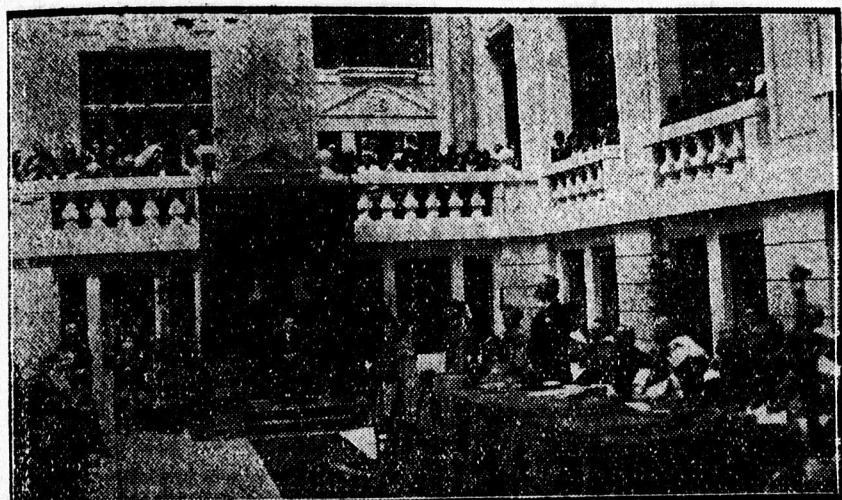
Ferenc József-ut 16.

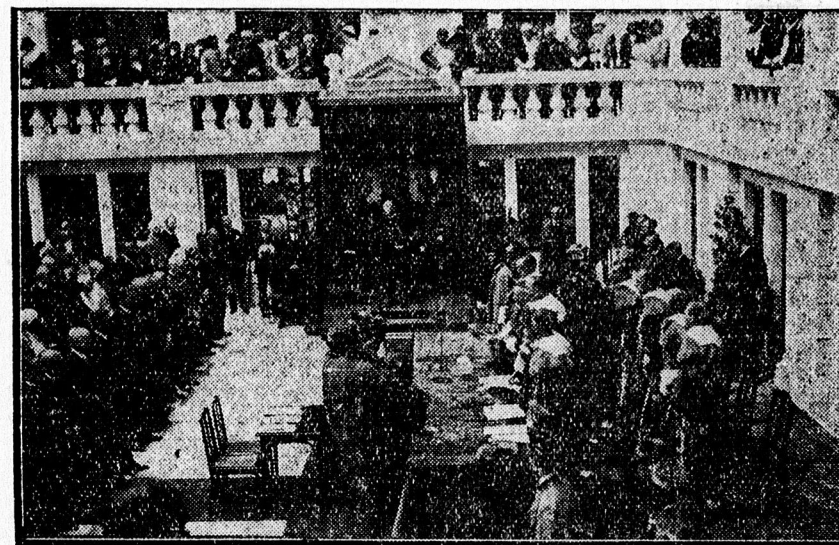
Dr. Neuber Ede megnyitó beszédét tartja. (Kozmann Leó felvétele.)

A két kormányzógyűrés doktor: dr. Varga és dr. Kerekes. (Kozmann Leó felvétele.)

Dr. Vásáry István polgármester beszél. (Székely Andor felvétele.)

A kormányzógyűrés doktorok leteszik az esküt. (Kozmann Leó felvétele.)

Vásáry polgármester : A régi oltárokat nem bontották le a régi tüzeket nem oltották ki

Viharos ováció köszöntötte dr. Vásáry István polgármestert, aki a város közönsége nevében mondott szép és értékes beszédet. Az eljenzés és tapsvihar szüntével Vásáry polgármester a következőket mondta :

— Ebben az órában — mondotta többek között Vásáry polgármester — rendeltetésének átadatuk és így az egyetem századokra új otthonhoz jut. tekintetünk egyrészt a multba vetődik vissza, másrészt előre a jövőbe szegeződik. A multba visszahulló tekintetünk századok történelmén végigsuhanva, látja a csaknem négyszáz esztendővel ezelőtti csirázásnak indult kis magot, amelyből ma már a magyar tudományos világ kertjében ez a hatalmas fa : a tudományegyetem fejlődött ki s oltja a maga áldását, gyümölcseit, a magyar nemzeti kultúrára vágódó lelkek számára.

— A kifejlődés eme századokra nyúló tartama alatt az ősi Kollégium mellett féltő gonddal és áldozatkésséggel a magyar kálvinizmus és Debrecen sz. kir. városa állt őrt. (Taps.) Ezeknek önmegtartó áldozatkéssége tette lehetővé ezt az utolsó nagy átalakulást, az egyetem szervezkedését is, amikor az erre irányuló munkában fejedelmi áldozatkésségükkel mentek a magyar állam segítségére.

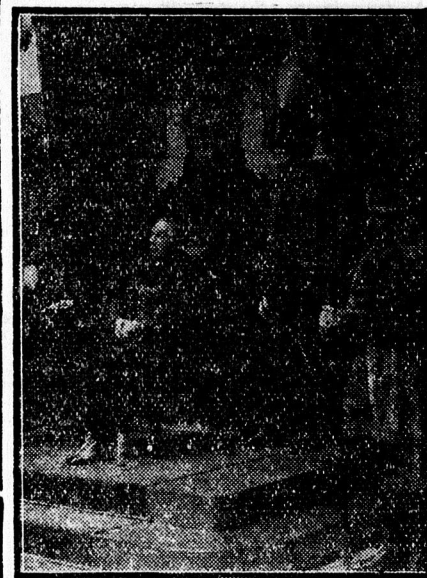
— Az ősi főiskola életének kezdete a magyar nemzet történelmének olyan szakára esik, amelyben a nemzet élete a legsúlyosabb megpróbáltatásoknak, szenvedéseknek volt kitéve. Nem egyszer nagy viharok hullámai verdesték a Kollégium falait, de az őrt állók mindig ott voltak mellette, helyrehozták a falakon támadt réseket és szinte ösztönösen a saját létüket védelmezték a Kollégium védelmében. Most, a régi in-

tezménynek átalakulása, tudományegyetemmé szervezése megint a magyar nemzet megpróbáltatásokkal teljes idejére esik. Amikor az árvíz jön és a szennyes hullámok egymás hátán rohanna temetnek el munkát, vakyonl és életet, ha nem lehet elé gátakat emelni, vagy nem lehet a már meglévő gátakat velük szemben megvédeni, mindenki természetesnek tarlja, hogy ott van a gáton mindenki és odaadja a védelemre mindenét, nem számíthat, hogy mit adott már oda és mi marad még neki. Nemzeti létünk világgazdasági válság szennyes hullámai verdesik, amelynek veszedelmét azok zudították reánk és az egész emberiségre, akik igazságot, békét és boldogságot ígértek az emberiségnek. Most, amikor a hullámok már az ő gátjaikat is kezdik verdesni, amikor oktan eljárásuk következményét maguk is kezdik érezni, akkor azt kívánják tőlünk, hogy áldozzuk fel gátjainkat, bontsuk le azokat és adjuk oda nekik védekezésre. (Zaj.) Elérkezett már az idő arra, hogy az ilyen kívánságokkal szemben hangosan kiáltjuk oda, hogy nekünk is van legalább ennyire kedves, értékes és becses úgy az egyéni, mint a nemzeti lét, mint a földkeresség bármely más népének. (Viharos taps.) És azok után, amiket már odaadtunk, azt, ami a magunk egyéni és nemzet létének biztosítására, gátjaink megővésére szükséges, nem vagyunk hajlandók odaadni. (Hosszantartó zugó taps.) A magyar államnak, a magyar autonómiáknak, a magyar társadalomnak intézményei azok a gátak, amelyek a nemzeti lét védelmének és a nemzeti jövő biztosításának alapjai.

— Ha visszagondolunk az ősi Kollégium életére, csaknem négyszáz eszten-

dős történelmére, egy pillanatra sem lehet kétséges, hogy a magyar főiskolák és azok között igazán nem utolsó helyen az ősi Kollégium és ennek életének folytatója, a Tisza István tudományegyetem a nemzeti lét védelmének és a nemzeti jövő biztosításának hatalmas pillérei. (Taps.) Ez a megállapítás csak akkor volna téves, akkor nem volna igaz, ha egy pillanatra is kétséges lehetne előttünk, vajjon képes lesz-e a Tisza István tudományegyetem arra, amire képes volt a Kollégium. (Taps.) De ez nem lehet kétséges egy pillanatra sem. Hiszen amikor az ősi Kollégium új formát vett, egyetemé szerveződött, a régi oltárokat nem bontották le és a régi tüzeket nem oltották ki. Az istenfélelem, a hazaszeretet és az emberszeretet oltárának évszázados tüzevel gyulltak fel a tudományok új oltárának tüzei. És azoknak a szellemei, akik évszázadokon keresztül a régi oltárok, a régi tüzek mellett szorgoskodtak, ott vannak és ott lesznek az új tüzek és új oltárok mellett. Hiszen azok a fényes aranybetűs nevek ezt bizonyítják, amelyek itt a falakon, ennek a csarnoknak legszebb és legértékesebb díszei. (Zugó taps.) Ezek a szellemek kell, hogy megtöltsék az új papok lelkét. Ezek kell, hogy legyenek a lelkiismeret szavai, amikor az új papok önmagukat és munkásságukat mérlegre vetik annak megállapítása végett, megtették-e azt, amire őket a tradíció kötelezte. Ez a hit, ez a meggyőződés és tudat Debrecen népe lelkében adja meg a magyarázatát annak, mi vitte ezt a várost arra, hogy meglegye az egyetemért mindazt, amit meglelt, hogy miért történt az a történelmileg szinte páratlan dolog, hogy itt egyszerű dolgozó polgárok nevéhez fűződik az alapításnak és az ezzel járó áldozatkésségnek mindama dicsősége, ami a történelem tanúsága szerint majdnem kivétel nélkül csak felkent koronás homlokokat szokott díszíteni. (Viharos taps.)

— Felszólalásomat azzal fejezem be,

Dr. Petri Pál államtitkár, a kormányzó képviselője.

hogy ha az egyetem a tradíciók nyomán jár, hogy ha a jövő tevékenysége az lesz, mint a múlté volt, akkor az egyetem mellett mindenkor ott lesznek az ősi Kollégium őrt állói s a magyarok Istene századok dicsőségével fog glóriát helyezni az egyetem homlokára. (Szünni nem akaró viharos taps.)

A REKTOR ÁTVESZI AZ ÉPÜLETET

Dr. Neuber Ede rektor a hála és köszönet szavaival vette át az épületet Szily államtitkártól.

A katonazenekar a Szózatot játszotta és ezzel a felavató ünnepség végét ért.

A közönség ezrei és a vendégek ezután megtekintették az épületet, melynek szépségeitől mindenki el volt ragadtatva.

A rektori termék zsúfolásig megteltek érdeklődőkkel, akik sokáig gyönyörködtek dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár művészi képkiállításában.

A VÁLLALKOZÓK ÉS MUNKÁSOK SZILY ÁLLAMTITKÁR ELŐTT.

A központi épület bemutatása közben Szily államtitkár fogadta a vállalkozók és munkások küldöttségét.

A vállalkozók nevében Bessenyei Gyula asztalosmester mondott nagyon szép, lelkes, tartalmas beszédet, melyben Isten áldását kérte a sok kérges, dolgos, becsületes munkáskézre, amelyek összehordták és felépítették a tudomány e templomát.

A dolgozók nevében Zsibrita munkás lelkes beszédben mondott köszönetet a munkaalkalomért, amelyet az egyetem építésével nekik juttattak.

Kormányzógyűrés doktorraavatás

Negyedkettőre a közönség ismét elfoglalta helyét a díszudvarban, ahol két ifjut: Kerekes Ernőt és Vargha Lászlót a kormányzó pártfogása mellett avatták doktorra. Neuber rektor üdvözölte az új doktorokat, majd dr. Tóth Lajos és Milleker Rezső egyetemi tanárok terjesztették elő jelentéseiket, utána dr. Sz. Kun Béla és Tóth Lajos küldöttségileg meghívták az ünnepségre dr. Petri Pál államtitkárt, aki a kormányzót képviselte.

Dr. Neuber Ede üdvözölte a kormányzó képviselőjét, aki válaszában kijelentette, hogy önmagával tett eleget magas megbízója parancsának, mert ezáltal azokat a kapcsolatokat, melyek az egyetemhez fűzik, még jobban meg erősíthetik.

Ezután Kerekes Ernő az államtudományi, Vargha László pedig a bölcsészettudományi doktori értekezését mutatták be, majd meglőrtént a doktorraavatás is és az ünnepélyes kézfegés. Dr. Vargha László mondott köszönetet a felavatásért, majd Petri államtitkár elé téptek, aki mindkettőjüknek újjára húzta a kormányzó aranypecsétgyűrűjét.

— Most, amikor ezt az új épületet felavatjuk — mondotta Petri Pál, — doktorra avatunk olyan fiatal, tehetséges tudósjelölteket, akik még a régi egyetem falai közül szívták magukba a tudomány ígét és onnan nyert utra- valóval mennek ki az életbe. A tradíciókban gazdag kollégiumból a modern tudományokkal felfegyverezve mennek ki az életbe. A kormányzó úr ötméltósága a Tisza István Tudományegyetemről olyan doktorokat akar a magyar jövőért sorompóba állítani, akik Tisza István szellemét veszik át, akik az ő páratlan kötelesség-érzetét lankadatlan hazaszeretetével és acélos akaraterejével párosítják. A gyűrűk, melyeket most önöknek átadok, olyanok, mint az eljegyzési gyűrű, egész életre eljegyzi önöket a Tisza István Tudományegyetem, a magyar tudományosság, a magyar hazaszent szolgálataira.

Végül meleg szavakkal üdvözölte az új doktorok szüleit, hozzátartozóit.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a felavatási ünnepség a Himnusz hangjai mellett ért véget.

Bankett az Arany Bikában

A megnyitó ünnepség után az Arany Bika dísztermében kétszáznegyven terítékes bankett volt. Az első pohárköszöntőt báró Vay László főispán mondta Horthy Miklós kormányzóra. Neuber Ede rektor Petri Pál államtitkárt köszöntötte. Dr. Szentpéteri Kun Béla gróf Klebelsberg Kunó volt kultuszminiszter érdemeit hangsúlyozta. Dr. Tóth Lajos az egyházkerületi elnökségre mondott pohárköszöntőt. Huss Richárd a német vendégeket német nyelven köszöntötte fel. Leikes pohárköszöntőket mondtak még Bodnár János dr. dékán, Hankiss János,

Tauffer Vilmos dr., Milleker Rezső dr. egyetemi tanárok, dr. Vásáry István polgármester. A felköszöntők sorát Tallas Onni finn miniszter zárta be, aki lelkes beszédében párhuzamot vont a finn nemzet és a magyar nép sorsa között és kívánta, hogy a magyar nemzet fölött is a sülét fellegeket minél előbb eloszlassa a felkelő nap.

Az »Arany Bika« pompás menüt állított össze, mely a meglepeten előkelő közönség tetszését mindenben megnyerte. A zavartalan és figyelmes kiszolgálás sem hagyott semmi kívánni valót hátra.

A felsőoktatási egyesület közgyűlése

Este 6 órakor a Felsőoktatási Egyesület a Déri múzeum dísztermében közgyűlést tartott, amelyet dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár, egyesületi elnök nyitott meg. Meleg elismeréssel szólott Huzella Tivadar egyetemi tanár működéséről. Munkásságának eredményeit a külföldre is kivitték.

Utána gróf Klebelsberg Kunó ny. kultuszminiszter tartott nagyszabású előadást, amelyben megvilágította a jövő kulturpolitika feladatait. Fejtette az egyetem célját, részletesen foglalkozott a tudománypolitika három alanyával: az adakozó és hagyományozó, a kulturpolitikus és a mecénással.

Az előadást sokszor szakította meg a tetszés megnyilatkozás, majd dr. Tauffer elnök azt az óhaját fejezte ki, hogy Klebelsberg gróf térien vissza elhagyott helyére.

A közgyűlés Neuber Ede kéréséhez hozzájárult, nevezetesen, hogy a debreceni egyetem történetéről szóló előadását idő hiánya miatt a legközelebbi közgyűlésen tartsa meg.

A közgyűlés zajos tapssal fogadta Hiltl Hümérnek, a József műegyetem rektorának meghívását a jövő évi közgyűlés Budapesten leendő meghívására.

A közgyűlés Tauffer zárószavaival ért véget.

A TOVÁBBI PROGRAMM.

A vendégek egy része vasárnap délután a Pallagra rándult ki, vagy pedig a futballmérkőzésen vett részt.

Este hangverseny volt az Arany Bikában, amelyre nagyszámú közönség gyűlt össze. Az estét a Városi Dalegyelet énekszámá nyitotta meg. Hoppe ismert Csokonai versre írott műdalát, »A reményhez« énekelték nagy hatással. Goldmark B-dur quintettjének két ételét D. Simonffy Irén (zongora), Buza Gábor (I. hegedű), Z. Csanak Mária (II. hegedű), E. Csapó Margit (brácsa) és Erdész Mihály (gordonka) játszották igen szép kidolgozásban, sok megkapó részlettel. Bányász Gyuláné Wolff Gitta négy igen szép dalt énekelt Török Emil zongorakísérete mellett. Höchtl Margit művészi zongorajátékát őszinte tapssal honorálta a közönség. Befejező számként a Városi Dalegyelet Huber Fohászt énekelte Bartha Emma zongorakísérete mellett igen jó előadásban.

Este 10 órakor a város az Arany Bika üvegtermében teát adott a vendégek fizetelére, 11 órakor pedig bajtársi táncestély zajlott le a dísztermében.

KIRÁNDULÁS A HORTOBÁGYRA.

Ünnep második napján a vendégek a Hortobágyra rándultak ki, ahol dr.

Ecsedi István kalauzolta őket és tartott magyarázatot a pusztáról. Déliben a csárdában villás reggeli volt. Itt cserefalvi Farkas Lajos adott elő hamisítatlan pásztornótákat, melyek a kirándulóknak nagyon tetszettek. A kora délutáni órákban a vendégek visszautaztak Debrecenbe.

Gróf Klebelsberg a Déri-múzeumban

A modern művészet kiállítása.

Vasárnap délután előkelő látogatói voltak a Déri-múzeum kiállításának. Gróf Klebelsberg Kunóval az élén eljöttek két nagytehetségű fiatal magyar művész kiállítására a magyar szellemi élet vezérkara: Dr. Szily Kálmán államtitkár, gróf Teleki Pál, dr. Magyary Zoltán, dr. Haász Aladár, dr. Ybl Ervin, budapesti, pécsi, szegedi egyetemi tanár, a helybeliek közül báró Vay László főispán és dr. Vásáry István polgármester.

Elcsodálkoznak, hogy vidéken, Debrecenben ilyen modern, senkit sem utánzó, magyar földön termelt művészet sarjadhatott ki. Amint az ősi Kollégiumból az egyetemi aula gyönyörű kupolás terme, a régi debreceni rézmetsző diákok utódaként úgy fejlődtek ki igazi művészek G. Szabó Kálmán és Félegyházi László.

Mi lehet az, ami a magyar kultúra élén haladó, világot járt, az európai művészet minden irányát ismerő férfiaknak és csak a Hortobágyot ismerő egyszerű parasztiúnak egyaránt tetszett, hogy egyformán tetszettek. Egyiknél a meg nem rontott természetes látás, másiknál a magas kultúra. Azután elsősorban az, hogy ez a művészet: magyar, egyik-másik kereső nyugtalanságtól eltekintve. Magyar a levegője, a szinopompája. Ilyen színeket, ilyen gazdag koloritot a világ egyetlen más nemzetbeli festőjénél sem találunk. Ugyanazt az olasz vagy szatmári tájat festhette volna olasz vagy francia festő, egészen más lett volna.

Másodsorban megkap és megfog a festők őszintesége. Azt adják közvetlen, ahogy látásuk éri, ahogy magukban, belőlől kiteremtődik forma, vonal, szín. Engedhetnének régi konvencióknak, utánozhatnának jól bevált stílust, mi sem könnyebb ennél. De nagy dolog a művészi lelkiismeret. A madár úgy énekel, ahogy a természet a csőrrel vágta. Az igazi művész úgy fest, ahogy a közönség parancsolja, vagy várja. Ugy fest, ahogy teremtő géniusza parancsolja.

A közönség — tapasztalat szerint — tizenöt-husz évvel követi a festőművészetet. Az a párisi kávéház tulajdonos, aki a hetvenes években párisi impresszionista festők vásznait vette meg pikolóik fejében, palotát épített néhány kép eladásából — 30 év múlva. Rippl-Rónai a francia akadémia külltagja lett, a becsületrendet is megkapta, a legnagyobb élő művészek között szerepelt, de itthon még alig akarták elismerni. Szinnyey Merse, a halhatatlan magyar zseni, vidék főispán, csak magának festett, mert itthon senki se ismerte el tehetségét. Ma benne van a világ-művésztörténetében.

Mindezt azért mondjuk el, mert Debrecenben régi, rossz szokás, Csokonai Vitéz Mihálytól kezdve, hogy a tehetségeinket nem ismerjük el. Senki se próféta a maga hazájában és Debrecenre művészi szempontból ez kétszeresen igaz. Oláh Gábornak egészen más lett volna irodalmi pályája, ha városa

Maradék selymek

Állandóan kaphatók rendkívül olcsó árban a MAGYAR RUHAIPAR-nál.

HAAS LIPÓT

Ferencz József ut 58.
Telefon 29-63.

Magyarperzsáüsszekötők
gyönyörű mintákban
nagy választékban

Storfüggöny
szép motívum . P 7⁴⁰

Szövet
szelontakaró . P 14⁸⁰

Futószőnyeg
métere P 1²⁶

Viaszosvászon
asztalra való
mintás, 78 cm.
széles, métere . P 3⁷⁰

Agygarnitúrák, mokett és grana-
dín duplaágyterítők, kézi-
munka storok és szárnyas lü-
gönyök, padlólinóleumok igen
nagy választékban

LINOLEUM

gyengéd szeretettel veszi körül. Nagy önmegtadadás, szinte hősiesség kell hozzá, művészeknek lenni, dolgozni, alkotni közöny és meg nem értés közepette.

Két fiatal modern festő él városunk falai között. Berlin, Bécs, Velence, Pádova, Barcelona, Róma kiállításain szerzett már az egyik dicsőséget a magyar névnek. A másik most bontogatja szárnyát és első lépése a Szinnyey Társaság kitüntetése volt. A debreceni ősi Kollégium vette szárnyai alá őket, ahonnan annyi magyar dicsőség kelt már útjára. Vegye szárnyai alá a debreceni közönség a Déri-múzeum modern kiállítása két kétségtelen nagytehetségű magyar művészt: G. Szabó Kálmánt és Félegyházy Lászlót.

Parasztfiú hozott be valamit a Hortobágyról a Déri-múzeumba. Nincs még ott a gazda, kora reggel van, be-téved egyik terembe, mely nyitva van: sok színes kép a falom. Megáll el-álmélkodva.

Kérdezzük tőle: Tetszik-e?
Nagyon, nem is tudtam, hogy ily szép képet lehet festeni. Tetszenek a virágok, tetszik a lilaruhás nő az erkélyen, tetszik három kis leány a föben.
Kérdezzük, ilyennek gondolta-e a festményt?

Azt mondja, másnak gondolta. Nem olyanok, mint odakünn a Hortobágyon a valóságban. De ezek a képek olyanok, mint a valóság.

DR. NEUBER EDE REKTOR ÜDVÖZLÉSE.

Kedden délelőtt az egyetemi hivatalok tisztviselői küldöttségileg jelentek meg dr. Neuber Ede Rector Magnificus előtt. Szónokuk: dr. Balogh Gyula gazdasági hivatali igazgató meleg közvetlenséggel üdvözölte a rektort abból az alkalomból, hogy részére a kormányzó a II. oszt. magyar érdemkeresztet adományozta. Dr. Neuber Ede rektor meghatott szavakkal köszöntö meg az üdvözlést.

Sok pénzt takarít meg!
Ovja meg bundáját!

a múlttól biztosítással
Nagy József
szűcsmestermél, Szent Anna 5.

Mint Tisza Istvánt, úgy lötték agyon forradalmi tisztok a japán miniszterelnököt

Egész sereg forradalmi merénylet történt Japánban

Tokió, május 17. Pünkösd vasárnapján a japán fővárosban

egész sor példátlanul merész forradalmi merényletet követtek el.

Hét forradalmár, tengerészhaderegbeli és haditengerészeti tisztoknak öltözve, benyomult Inukai miniszterelnök lakásába és többször rálőtt. A miniszterelnök halálosan megsebesült.

Ugyanakkor bombamerényletet követtek el egész sor középület ellen, így a rendőrfőnökség, a Japán Bank, a Mitsu-Bisi-Bank, a Seyukai-párt központi épülete ellen.

Bombát dobta Suzuki tengernagynak, a főudvarmesternek, Makino gróf főpecsétőrnek és Yoshishava külügyminiszternek házába. Inukai miniszterelnök

éjjel után négy perccel behalt borzalmas sebeitbe.

A 76 éves államférfiu halálos ágyánál még minisztertanácsot hívott össze, amelyen kívánságára elhatározták, hogy összehívják a parlamentet.

A merényletet a „Fekete Sárkányok”, más néven „Halottaskéz” elnevezésű szervezet tagjai követték el. A merénylők mind tagjai ennek a több évszázados titkos szervezetnek. E szervezet tagjai rendszerint az új eszmék leküzdésére tesznek fogadalmat. Az összeesküvésnek nincsen antidinasztikus jellege, de a jelek szerint a mandzsuriai hadjárat és a korrupció ellen irányul. A bombadobásokkal és lövöldözésekkel egyidőben ugyanis a város számos helyén röpcédulákat nyomtatnak a következő tartalommal:

- Éljen a császár!
- Le a mandzsuriai hadjáratral!
- Le a politikusok korrupciójával!
- Le a pénzemberek oligarchiájával!

A „Fekete Sárkányok” összeesküvésői kegyetlenül meggyilkoltak egy Nishoda nevű volt katonatisztet is. — Azzal vádolták, hogy árulója a szervezetnek és híreket visz a hatóságoknak.

MEGRENDÍTŐ JELENET INUKAI ÉS A MERÉNYLŐK KÖZÖTT.

Tokió, május 17. Az Inukai miniszterelnök ellen elkövetett merényletről a miniszterelnök menyé szenzációs részleteket közöl. A merénylők már a házban kívül lövöldözni kezdtek, majd benyomultak. Szolgák és rendőrök megkísérelték, hogy feltartóztassák őket, de ez nem sikerült. Az asszony, ezt látva, apósa szobájába ment s kérte, hogy meneküljön. Inukai azonban kinyitotta az ajtót, úgyhogy szemtől-szemben állt gyilkosaival.

— Ne löjjetek rám, — mondotta Inukai, szívesen meghallgatom kívánságaitokat.

Az összeesküvők vezetője erőlyesen vezényelt:

— Lőjjetek!

Erre ketten megragadták a miniszterelnököt, hét másik pedig rálőtt. Inukai súlyos sebekből borítottan azonnal lebukott. A merénylők gépkocsin távoztak.

Inukai hónapok óta tudott arról, hogy merénylet készül ellene. A miniszterelnök páncélos mellényt viselt. A merénylők azonban arról szintén tájékozva voltak, mert nem mellét, hanem a nyakát és fejét vették célba.

ÖNKÉNT JELENTKEZTEK A MERÉNYLŐK.

A merénylet után tizenhét összeesküvő önként jelentkezett a rendőrségen.

Öten közülük tengerésztisztek, a többiek a szárazföldi hadsereg fiatal tisztjei, illetve hadapródok.

Tokió, május 17. Az elektromos művek központi telepének transzformátorai között elrejtve nagymennyiségű dinamitot találtak, amit azonnal eltávolítottak és elkoboztak. A merénylőknek nyilván az volt a szándékuk, hogy a levegőbe röpítsék az elektromos műveket.

MINT TISZA ISTVÁN, UGY HALT MEG INUKAI.

London, május 17. Inukai miniszterelnök Tisza Istvánra emlékeztető bátorsággal nézett szembe a halállal. Midőn menyé könyörgött, hogy

meneküljön, ő maga nyitott ajtót és bebocsátotta a gyilkosokat és rájuk kiáltott: Jöjjenek, ha mernek! Erre kilenc lövés dördült el és Inukai súlyosan megsebesülve rogyott össze.

Kórházba vitték és vérátömlesztést hajtottak rajta végre, de hasztalanul. A kormány lemondott, a mikádó

azonban nem fogadta el a lemondást és Takahasi pénzügyminisztert bízta meg a miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával.

FASISZTA DIKTATURÁRA TÖREKSZIK A HADSEREG?

A Petit Parisien Japánba küldött külön tudósítója jelenti, hogy a japán miniszterelnök ellen elkövetett merénylet híre nem volt meglepetés. Az utóbbi időben burkolt szavakkal mindenki államcsínyről beszélt.

A hadsereg és hajóhad több magasrangú tisztje van keverve az ügybe. Sőt azt mondják, hogy azok a revolverek, amelyek a merénylőkönél voltak, tiszti revolverek és egy magasállású és népszerű tengerésztiszt szállította őket. Igen nagyjelentőségű mozgalomról van tehát szó, amely még drámai meglepetéseket hozhat. Egyik magasállású politikus kijelentette tudósítóknak:

„Utban vagyunk a szélsőségek felé. Hadseregünk kimondottan nacionalista és ugyanakkor tökéletes, úgyhogy a szociális átalakulás esetleg magasrangú katonai személyektől indulhat ki”.

Debrecen város törvényhatósága feliratban sürgeti a devalorizációt

Szentpéteri Kun Béla indítványa. — Javulást csak a követelések általános devalorizálásával lehet elérni.

Debrecen város törvényhatósági közgyűlése dr. Vásáry István polgármester elnöklésével kedden délelőtt ülést tartott.

A POLGÁRMESTERI JELENTÉS.

Dr. Bacsoni Sándor tanácsnok terjesztette elő a polgármesteri jelentést.

A jelentésben a polgármester megemlíti, hogy az egyetem megcsönkítése tekintetében minden illetékes faktor részen áll, hogy bármiféle veszedelem fenyegetné ezt a hatalmas kulturális tényezőt, a szükséges lépéseket azonnal megtegyék. A másik részben foglalkozik a polgármester a népszövetségi kiküldöttnek, Taylornak nyilatkozatával, melyben azt mondta, hogy még alkotmányjogi változtatások árán is enyhíteni kell a törvényhatóságok válságos anyagi helyzetét, melyen esetleges centralizálásokkal lehet segíteni.

SZ. KUN BÉLA A NÉPSZÖVETSÉGI BIZTOS JELENTÉSÉRŐL.

Dr. Sz. Kun Béla szólalt fel elsőnek a polgármesteri jelentéshez és beható kritika alá vette a népszövetségi megbízott felfogását és téves meglátásnak bélyegezte, ha bárki azt remélheti, hogy Magyarországot közigazgatási állapotain javítani és könnyíteni, az ország gazdasági helyzetét felemelni lehet az által, hogy a közterhek viselését nem az állampolgárokra, hanem a helyhatóságok polgáira hárítják át.

A legszörnyűbb igazságtalanság volna, ha Európa, amelyet évszázadokon át védett Magyarország a keleti veszedelem ellen, most éppen ezt a Magyarországot kényszerítene arra, hogy a civilizálatlan fokra süllyedjen alá. Mindenkit fel kell világosítanunk, aki nem tudja, hogy a fennálló bajokon csak gazdasági intézkedésekkel, nem pedig alkotmányjogi, vagy a helyhatóságok és államkincstár közötti viszonyok változtatásával, vagy az állami terheknek a helyhatóságokra áthárításával lehet segíteni.

Határozati javaslatot terjeszt elő, a mely szerint írjon fel a törvényhatóság az elmondottak értelmében a kormányhoz.

„Nyilvánvalónak látja a törvényhatóság — mondja a felirat —, hogy Magyarország súlyos gazdasági helyzetén nem alkotmányjogi változtatással és különösen nem a helyhatóságok különben is elviselhetetlenné váló ter-

heinek növelésével lehet segíteni, hanem

véglegesen csak az elszakított területek visszaadásával, egyelőre enyhíteni pedig olyan törvényalkotásával, amely a válságos helyzet súlyát arányosan osztja meg a gazdasági élet minden tényezője közt s ezzel az általános eladósodás és elszegényedés további rohamának útját vágja, ez pedig a mostani beteg állapotban mással, mint a követelések általános devalorizálásával el nem érhető.

— Arra kéri a törvényhatósági bizottságunk a kormányt, hogy

az adósság súlya alatt szenvedőknek, tehát a nemzet csaknem egészének a teljes összeomlásától megmentése és ezzel a nyomasztó gondoktól felszabadítottaknak eredményes munkára és ez által gazdasági megerősödésképpé létele végett a kívánt törvényalkotását kezdeményezni szíveskedjék.”

Dr. Tóth Lajos felszólalásában rámutatott arra, hogy a legutóbbi idők

eseményei komoly reményeséget adnak arra, hogy a devalorizáció gondolata, habár az utolsó percekben, mégis megtörténik. Gróf Bethlen István ugyanis bejelentette, hogy

a maga részéről is a devalorizáció gondolatát támogatja. Aki tudja, hogy milyen nagy politikai tényező Magyarországon ma is gróf Bethlen István, dacára annak, hogy ma nem miniszterelnök, — az tudja, hogy ezzel a gondolat igen nagy erősséget nyer.

Balogh István szerint a devalorizációs törekvése, különösen a mezőgazdaságnak nem mai keletű. A múlt évben a gazdasági egyesület több feliratot készített és mutatott készített és mutatott rá az ország lakosságának súlyos helyzetére. Kérdezi, hogy a multkor megszerkesztett memorandumnak mi a sorsa? Kéri, hogy az illetékes körök hassanak arra, hogy az indítvány a legrövidebb időn belül felterjesztést nyerjen.

Szentpéteri Kun Béla javaslatát a közgyűlés, majd délután a közgyűlés elfogadta.

A legnagyobb francia gőzöst tűzkatasztrófa érte a nyílt tengeren

140 matróz a tengerbe veszett. — Merénylet vagy rövid zárlat.

London, május 17. A Georges Philippard személyszállító hajó amelyet a marseillei Messageries Maritimes tengerhajózási vállalat 1930-ban épített, Kína felé haladlában Aden közelében kigyulladt. A katasztrófáról pontos részletek még nem érkeztek. A 21.000 tonnás hajó utasai — körülbelül hatszáz — elhagyták a fedélzetet. Több angol hajó 263 személyt vett fel. A hajó rendkívül nagy fényűzéssel épült. Személyzete háromszáz emberből áll. Az utasok férőhelyeinek száma 1077. A katasztrófa a hajót első útján érte.

Aden, május 17. A Contraktor gőzhajón Adenbe érkezett a Georges Philippard gőzhajó menekültjeinek egyik

csoportja. A menekültek szerint a tűz rövid zárlat miatt támadt egy utasfülkében. Az utasok a fedélzetre menekültek. A szikratávíró állomás pusztulása lehetetlenné tette, hogy vészjeleket adjanak. A családok tagjai elszakadtak egymástól úgy, hogy nem tudnak egymás sorsáról. Egy 2 éves és egy még kisebb gyermek szülők nélkül került a gőzös fedélzetére.

140 matróz a tengerbe veszett, az utasok nagy részét megmentették.

Gyanu van arra, hogy a hajó ellen merényletet követtek el párisi forradalmár körök, mert hadianyagot szállított Japánba.

A költségvetési vita

A költségvetési általános vitája a házszabály szerint tíz nap alatt, pénteken este véget ért. Közel száz képviselő vett részt benne jobbról és balról egyaránt.

Általában meg lehet állapítani, hogy a felszólalók többsége a vita rendjén mellényolta azokat a rendkívüli nehézségeket, amelyekkel a kormánynak a jövő évi költségvetés összeállításánál meg kellett küzdenie. A gazdasági válság dülái közben az állam háztartás egyensúlyát helyreállítani: emésztően nehéz kormányzati feladat volt. Önként érthető, hogy az adóteher bizonyos mértékű fokozása és a javadalmazások újabb csökkentése nélkül ezt az eredményt elérni nem lehetett. A kormány nehéz szívvel határozta el magát ezekre a rendszabályokra, de a kényszerhelyzet nyomára rászorította a kormányt erre az elhatározásra.

Az államháztartás kiadásait a költségvetés 806 millió pengőben irányozta elő, de mivel az állami bevételeket nem lehetett ily összegben reális számvetéssel előirányozni, ennél fogva a kormány a deficit elkerülése céljából egy átmeneti belső kölcsönnel — kincstári jegyek kibocsátása útján pótolja a hiányt. Az államháztartás egyensúlyát, amelynek fenntartásához fontos országos érdekek fűződnek, csak ezen az úton lehetett biztosítani.

A vita szónokai külső és belső vonatkozású, gazdasági és politikai kérdésekkel foglalkoztak, az ellenzéki felszólalók azonban a közismert válságos helyzet sötét eseteleése mellett főképpen a múlt kormányzatot bírálták. Az ellenzék egyáltalán egy új kormányzati rendszer elkövetkezését sürgette, anélkül, hogy tüzetesen megtudta volna jelölni, hogy az adott körülmények között in concreto — az általános titkos választójogon kívül — mi volna a teendő és mi lenne a bevezetendő új politikai rendszernek praktikus megvalósítható tartalma. Az adósságok és lehetőségek számbavétele és az elérendő közérdekű célok világos megjelölése nélkül azonban a még oly éles kritika is szétoszlik, mint a buborék s marad utána a pusztalég. A túlzottan éles és ezért igazságtalan kritika csak azt a gyanút kelti fel az emberben, hogy itt hatalmi törtétegről van szó, amelyet egy régi francia közmondás olyképp juttat kifejezésre: menjetek el, hogy mi ülhessünk a helyekre. Az ilyen változás semmi jót nem hozna a nemzetnek, sőt a mai rend megbolygatásával még romlanának is a viszonyok, nemhogy javulnának.

Jelentős mozzanata volt a vitának Bethlen István gróf felszólalása. A volt miniszterelnököt botrányos zajongással zavarták felszólalásában, úgy hogy beszédét nem is tudta érthetően és összefüggően elmondani. Mégis megtörtént az, hogy egyes ellenzéki szónokok, nyomban a beszéd elhangzása után vitába szálltak vele s így természetesen félreértették és el is fordították Bethlen István gróf fejtegetéseinek tartalmát. Ez különösen a Tardieu-féle kibontakozási tervre vonatkozóan történt meg. Bethlen szavait olyképp értelmezték, mintha ő Tardieu tervét a limine elutasította volna, holott Bethlen szavaiból ezt kiolvasni egyáltalán nem lehet. Bethlen csak annyit mondott, hogy a Tardieu-féle tervet megfelelően módosítani kell olyképpen, hogy kielégítse Magyarország gazdasági, kiviteli érdekeit. Csak, ha nem sikerülne ennek a tervnek keretében — tette hozzá Bethlen — kellően gondoskodni Magyarországi gazdasági érdekeinek kielégítéséről: akkor egy más gazdasági megoldás: az olasz-osztrák—magyar gazdasági csoportosulás gondolatával kell a megfélelő kibontakozást keresni. Ez tehát korántsem jelenti a Tardieu-féle koncepció elutasítását. Ez világosan ki-

tűnik a beszéd hiteles gyorsírói szövegéből.

Bethlen fellépése azonban fordulatot jelentett a politikában, amennyiben a szónokok jobbára csak az ő fejtegetéseivel foglalkoztak. Bethlen beszédének különösen az a része keltett visszhangot, amelyben a volt miniszterelnök arra utalt, hogy hitelezőinkkel tárgyalást kell folytatnunk a kamattételek leszállítása iránt, még pedig a felére az eredetileg megállapított kamatnak. De hozzátette azután, hogy amennyiben a hitelezők erre nem volnának hajlandók: akkor a magyar kormánynak egyedül és önállóan kellene intézkednie a kamattételek

tekintetében.

Nevezetes volt Bethlennek az a kijelentése is, hogy elérkezettnek látja immár az időt a békeszerződések revíziójára. Tíz éven át, míg Bethlen István kormányon volt, olyan ellenséges atmoszféra terjengett a nemzetközi fórumokon, hogy a revíziót vezedelem nélkül szóba sem lehetett hozni. Most azonban megváltozott az európai közfelfogás a szerencsétlen békeszerződésekre vonatkozólag. Ma már mindjobban tért foglal és mindjobban megerősödik világsszerte az a felfogás, hogy a békeszerződések revíziója nélkül sem az európai békét tartósan biztosítani, sem a pusztító

gazdasági válságot orvosolni nem lehet.

A vita végén a kormány részéről Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszló az elhangzottakra és felszólalásából kicsendül az a becsületes szándék, az a minden irányú segítő készség és egyáltalán az a gondos, puritán szellem, mely a Károlyi-kormány tevékenységét jellemzi. A kormány minden lehető erőfeszítést megtesz az ország gazdasági és pénzügyi rendbehozatalára és a válság lehető enyhítésére. Többet ennél a mai nehéz viszonyok között semmiféle más kormány nem tudna nyújtani a nemzetnek.

Városi közgyűlés éjjel után egy óráig Dr Korpássy Lászlót és dr Csikos Istvánt választották meg a megüresedett tisztiorvosi állásokra Zárószámadás, önálló indítványok, interpellációk

Debrecen város törvényhatósági bizottsága kedden délután báró Vay László főispán elnöklésével rendes közgyűlést tartott. Az ülés megnyitása után a főispán bejelentette, hogy a polgármester Veréb Lajos helyett Rugonfalvi Kiss Istvánt, Széll Géza helyett pedig Pálffy Józsefet hívta be a törvényhatósági bizottságba.

Napirend előtt dr. Láng Nándor annak megállapítását kérte, hogy a májusi közgyűlésen a köztemetői munkálatok vállalatbaadásánál ő nem szavazhatott, mert nem volt jelen és ennek a körülménynek a jegyzőkönyvben való helyesbítését is kívánta.

VITA A DEVALORIZÁCIÓS JAVASLAT KÖRÜL.

Dr. Bacsoni Sándor tanácsnok terjesztette elő a polgármesteri jelentést, amelyhez Kun Béla szólott elsőnek és a délelőtti közgyűlésen benyújtott javaslatát, amelyet Bacsoni tanácsnok, mint a közgyűlés indítványát előterjesztett, indokolta meg. A közgyűlés határozatát meg azzal a kiegészítéssel pótolta meg, hogy a határozatot küldjék meg a többi törvényhatóságokhoz is hozzájárulás végett.

Mintegy két óra hosszúra tartó vita indult meg, amely jórésben akörül az elvi kérdés körül forgott, hogy lehet-e vagy helyes-e az a javaslatot a polgármesteri jelentéssel kapcsolatban előhozni. A vitában Markovits Elemér, Györky Imre, dr. Tóth Lajos, Hegymegi Kiss Pál, dr. Fényes Jenő szözláltak fel, majd dr. Vásáry István polgármester válaszolt a felszólalásokra. Bizonyította, hogy teljes joggal és helyén való ennek a javaslatnak a tárgyalása és előterjesztése a polgármesteri jelentés kapcsán. Tóth Lajos és Fényes Jenő ismételték, majd Zöld Aladár, Ungár Jenő és Mester Lajos vettek részt a vitában.

Fényes Jenő dr. azt hangoztatta, hogy önálló indítvány gyanánt kellett volna a kérdést a közgyűlés elé hozni, mert ugyanilyen joggal a gazdasági élet minden problémáját tárgyalni lehetne a polgármesteri jelentés kapcsán. A devalorizáció kérdése annyira komplikált, hogy azt először megfelelően elő kellett volna készíteni.

Báró Vay László főispán az ügyrend szakaszaival igazolta, hogy a kérdést, amelyet Kun Béla felvetett és amely devalorizációra vonatkozott a polgármesteri jelentés kapcsán lehetett tárgyalni és Kun Béla, illetőleg a közgyűlés Zöld Aladárnak hirtelen benyújtott indítványát a kartellek megszüntetésére irányuló törvény megszüntetése tárgyában.

UI TISZTIORVOSOK MEGVÁLASZTÁSA.

Dr. Vargha Elemér helyettes polgá-

mester terjesztette elő ezután a tisztiorvosok választásáról szóló javaslatot. Hét pályázó maradt, olyan akik kellő képességgel bírnak és megválaszthatók dr. Salánky, dr. Mayer, Csikos, Korpássy, Rásó, Tolvay és Vidovszky. A főispán a kijelölt választmány és a szavazatszedő küldöttségek megalakulása után elrendelte a titkos szavazást, mely a következő eredménnyel végződött:

A II. belsőségi kerületben megválasztották: Mayer Eleket 98 szavazattal megválasztották, Rásó Vilmos 41 szavazattal, Tolvay István 2 szavazatot kapott.

A III. belsőségi kerületben Salánky Józsefet 104 szavazattal megválasztották, Rásó Vilmos 28 szavazatot és Vidovszky 1 szavazatot kapott.

Az V. külsőségi kerületben dr. Korpássy Lászlót 114 szavazattal megválasztották, Vidovszky 6 szavazatot és Tolvay 2 szavazatot kapott.

Ezután került sor a VII. kerületi, külsőségi tisztiorvosi választásra, amelyre dr. Csikos Istvánt, dr. Rásó Istvánt, dr. Rásó Vilmost és dr. Tolvay Istvánt jelölte a közgyűlés. Leadatott összesen 132 szavazatot, amelyből dr. Csikos István 75, dr. Rásó Vilmos 51, Tolvay István 5 szavazatot kapott. A szavazás eredményének kihirdetése után báró Vay László főispán dr. Csikos Istvánt megválasztott tisztiorvosnak jelentette ki.

Ezután az idő előrehaladott voltára tekintettel báró Vay László főispán egyórai vacsoraszünetre felfüggesztette a közgyűlést.

A ZÁRÓSZÁMADÁS.

Este fél tíz órakor folytatták a közgyűlést, amelyen Zöld József h. polgármester ismertette a város és a vállalatok 1931. évi zárószámadását.

Az általános vita első szónoka dr. Jakobovits József volt. Helyesnek tartja Versényi javaslatát, hogy kamat- és költségmegtérítést adjanak a város adósságainak. A dologi kiadásokat a polgármester már 10 százalékkal csökkentette, további leszállítás nem vihető keresztül. A személyi kiadások nem apaszthatók, mert hiszen ez ellen maga a közönség is tiltakozna, mert a tisztviselők fizetésének csökkentése erősen érezteti hatását a forgalom apadásánál. Feltétlenül szükséges, hogy a város és az illetékesek mindent megtegyenek a horribilis kamatteher enyhítésére, elsősorban a Nemzeti Bank kell, hogy leszállítsa a kamattalbat. A város vezetősége különben ezen a téren minden tőle telhetőt megtett.

— Nekünk nem torzsalkodással, hanem összefogással kell segíteni a város vezetőségének — mondta Jakobovits, — hogy a kivezető útát megtaláljuk (Taps.) Általánosságban a közüzemek ellen foglal állást.

A zárószámadás szomorú képet mutat, mivel azonban a város vezetősége mindenben legálisan, közgyűlési felhatalmazásra és felsőbb jóváhagyással jártak el és mint hogy a város vezetőségével szemben semmi oka a bizalmatlanságra, a zárószámadást elfogadja.

Vadász Sándor után Debreczeni Jenő behatóan foglalkozott a világitási vállalat pénzügyi politikájával és helyteleníti, hogy a vállalat nem tartalékol tőkét, hanem minden összeget beszolgáltatta a házipénztárba. Reméli, hogy a kiküldendő bizottság megfelelő javaslatot terjeszt majd elő. A zárószámadást elfogadja.

A VILÁGITÁSI VÁLLALAT.

A közgyűlés kimondta, hogy a világitási vállalat ügyeinek vizsgálatára kiküldendő bizottságba Debreczeni Jenőt, ifj. Schwartz Vilmost, Jakobovits Józsefet, Szöllös Ármint és Serly Jenőt választja meg.

Dr. Vásáry István polgármester kifejti, hogy a rossz gazdasági viszonyok miatt kellett nagy összegeket beszolgáltatni a világitási vállalatnak, amelynek a helyzete legkevésbé sem olyan szomorú, mint Debreczenben a vállalat iránti szeretetéből és jóindulatából beállítja.

Fejér Ferenc felveti, nem lenne-e nagyobb a fogyasztás, ha az áram árát leszállítanák.

Zöld József h. polgármester erre megjegyzi, hogy Debreczenben a legolcsóbb a villany ára.

Pányoki felszólalása után az összes vállalatok zárószámadását dr. Vásáry István beszéde után elfogadták.

Elfogadta a közgyűlés dr. Versényi Tibor javaslatait a város adósságainak adandó kamat- és költségmegtérítési dolgában, kimondva, hogy a határozat azonnal végrehajtandó.

A TÉGLAGYAR ÜGYE.

Borsos József műszaki tanácsnok bejelentette, hogy a klinker téglagyár megvizsgálására legalkalmasabb a három német szakértő közül Bayer Hugó mérnök, aki útiköltségmegtérítés és napi 30 márká díjazásért hajlandó eljönni.

A közgyűlés a szakértőt meghívja. Egyben megengedte a közgyűlés, hogy a tavaly kitermelt agyagból másfél millió nagy téglát és százezer tetőcserepet égensenek, a várostól külön erre forgatókét nem kérnek.

A CSÓNÁKAZÓ-TÓ A CSERKÉSZEKÉ.

A közgyűlés egyhangúlag megszavazta a cserkészkerületnek a Csónakázó-tó átadását, amivel szemben a cserkészek visszaadják a Nagyerdőn kapott területet.

..... mégis a Faipar bufóra a legjobb. Bent a Rákosi Jenő utcán, volt Király-u

HÁROMHETI SZABADSÁG A NAPIDIJASOKNAK.

Avárosi napidijasok szabadság iránti kérelmének dr. Fényes Jenő kérte, hogy teljesítsék a kérelmüket és adják meg az évenkénti három hét szabadságot, amelyet a jog- és pénzügyi bizottság is ajánl.

A többség a háromheti szabadság megadása mellett döntött.

ÖNÁLLÓ INDÍTVANYOK.

Hegymegi Kiss Pál önálló indítványa alapján felírta a miniszterhez, *rendelje el, hogy a tanácsokra és külsőségekre rendes kézbesítők hordják ki a postai küldeményeket.*

Ugyancsak *Hegymegi Kiss Pál* javaslatára elfogadták a *legeltetési ügyben* előterjesztett indítványt, mely a város által gazdáknak nyújtott kedvezményekről szól.

Zöld Aladár kérte, hogy a *rokkantaknak juttatott földek árát szállítsák le.* A közgyűlés a javaslatot elfogadta és indítványtétel végett kiadja a szakbizottságnak.

INTERPELLÁCIÓK.

Tárgyalták *Hegymegi* interpellációját a nyári jégkészlettel kapcsolatban. A debreceni jég jóval drágább, mint a pesti. A természetes jég felhasználása mellett foglal állást, mert ez a közvetett hűtésre használható. Ha műjeget vesznek, különként 20 fillérrel megdrágítja a húst.

Vásáry István polgármester kijelenti, hogy a jéggyárak termelő képessége nincs kihasználva, ha ki lesz, akkor a jég ára is lesz. Felolvassa a főorvos jelentését a nagyarányú tifusz megbetegedésekről, melyek aránytalan nagy számban fordulnak elő éppen a belvárosban, a természetes jég használata miatt. Kénytelen volt az intézkedéseket megtenni, mert senki haláláért nem vállalhatja a felelősséget.

A polgármester választ tudomásul vették.

Mádéfalvi Zöld Aladár azt kérde interpellációjában a polgármestertől, hogy a titkos választójog ügyében küldött felirat eljutott-e a kormányzóhoz, mint a törvényhozás egyik faktorához.

Vásáry polgármester azt feleli, hogy nem áll módjában ellenőrizni, hogy a miniszterelnök eljuttatta-e a kormányzóhoz a feliratot, melyet a törvényhozás faktoraihoz küldtek a miniszterelnök útján.

A választ tudomásul vették. Több más önálló indítvány letárgyalása után a közgyűlés éjjel egy órakor ért véget.

OLCHVÁRY ZOLTÁN LESZ A DEBRECENI REVIZIÓS NAGY- GYŰLÉS SZÓNOKA.

Mint ismeretes a Tardieu-féle Dunavölgyi tervvel kapcsolatban a ránk következő vasárnap a TESz. és a Reviziós Liga kezdeményezésére a magyar társadalom reviziós nagygyűléseken tesz hitet amellett, hogy a trianoni béke reviziója nélkül a Dunavölgyben békés gazdasági együttműködést megvalósítani nem lehet. Ezen a napon, május 22-én, az ország minden városában és községében reviziós nagygyűlések lesznek, amelyeken a magyar társadalom fentvázolt állásfoglalását kinyilatkoztatja.

A TESz. és a Reviziós Liga május 22-én, vasárnap délelőtt Debrecenben is megrendezi reviziós nagygyűlését, a melyet a vármegye háza dísztermében tartanak meg. A gyűlés szónokeként sikertől megnyerni Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnököt, aki hivatásánál fogva is méltó arra, hogy a trianoni igazságtalanságok megváltoztatásának szükségét hangoztassa.

Huss Richárd egyetemi tanár balesete a Hortobágyon

Súlyos baleset érte pünkösd hétfőjén dr. Huss Richárd debreceni egyetemi tanárt. Huss professzor az egyetem felavatására Debrecenbe érkezett vendégekkel hétfőn reggel kiment a Hortobágyra. Kint az egyik pusztai gyerekkel játszadozott, miközben a hatalmas fűvös mecsúsztott s olyan szerencsétlenül esett el, hogy balkarját könyökben eltörte, jobb csuqlóját kifemámtotta.

A szerencsétlenül járt egyetemi tanárt Loessl János dr. egyetemi orvos-professzor részesítette elsősegélyben, ki ideiglenesen faszinbe tette Huss professzor karját. Huss Richárd a segélynyújtás után továbbra is kintmaradt a Hortobágyon és jó hangulatban beszélgetett a vendégekkel. Este visszajött Debrecenbe és bement a sebészeti klinikára, ahol az eltört kart gipszbe tették.

Fedák Sárít kiutasították a románok Erdélyből

A pünködsi ünnepekre Fedák Sári Kolozsvárra érkezett, ahol erdélyi turnéját akarta megkezdeni. A művész, akinek két évvel ezelőtt erdélyi fellépésére nem adtak beutazási engedélyt a román hatóságok, ezúttal a román kultuszminisztérium egyhónapi időtartamra szóló játékgengedéllyel utazott Erdélybe. A fellépés előtt azonban a román belügyminisztérium utasítást adott a kolozsvári főkapitányságnak,

hogy Fedák Sárít ne engedje fellépni, sőt gondoskodjék azonnali kiutasításáról. Hasztalan intervenáltak illetékes helyen: a művésznek, aki az átélt izgalmak hatása alatt súlyos beteg lett, el kellett hagynia Erdélyt. A Fedák Sárít ért kiutasítás súlyos inzultusa a magyar kulturának. A művész egyébként kártérítési pert indít a román állam ellen.

Megnősült a 97 éves gazda

Nyírmadán pünkösd hétfőjén érdekes esküvő volt: Kresznóczi János 97 éves gazda lakodalmát ünnepelte a falu apraja-nagyja, akiknek jórésze unokája és dédunokája az „ifjú férjek”. Kis interjú csináltak vele, amelynek során váltig hangoztatta, hogy fiatal korában Bécsset is megjárta. „Ferenc József alatt a Burg várán álltam ér, úgy nézzen rám az úr!” — mondja. — „A híres nyírségi vak csendbízott, Patay Józsa azt követelte, hogy jobbagyónp földig hajoljon előtte. En bizony nem tettem meg, mert hisz a császár katonája voltam. — deresre is huzatott érte...” János bácsi a boldog pünködsi férj még ma

is gyalogosan „közlekedik” a szomszéd faluba, nem ül vonatra, mert „a motolás vasut megkötyögösítja a fejét”. A rádióra meg különösen haragszik, mert ez okozza a jégesőt, villámcsapást, meg más istenbintetést... — Amikor a jegyző úrnál bejelentette, hogy házasodni akar, azt felelte a jegyző: „Hosszú a kihirdetési idő, ki tudja, megéri-e?” János bácsi nem maradt adós a válasszal: „150 esztendeig fogok én élni, túlélelém én az urakat mind”. A lakodalmon tempósan ropta a csárdást a sok unoka és dédunoka közt, akik, persze, a mai siralmas világban még csak nem is gondolhatnak a nősülésre...

Az Országos Tanáregyesület közgyűlése

Cegléd, május 17. Az Országos Református Tanáregyesület Cegléden tartotta ezévi rendes közgyűlését.

Vitéz *Bessenyei Lajos* dr. debreceni ref. főgimnáziumi igazgató mondott elnöki megnyitót. Megállapította, hogy 30 évvel ezelőtt alakult meg a Református Tanáregyesület. A magyar kávvinta köznevelés válságának legfőbb oka a túlságos és szertelen államosítás. Nem csoda, ha a református hívők arra a meggyőződésre jutottak, hogy felesleges minden adakozás, jótékony-ság, mert az állam vállal mindent. Pedig az állam csakis az adófizetők adójából fizetheti az egyházi segélyeket, már pedig mégis csak jobb, célszerűbb és igazságosabb, ha az egyházi célra szánt fillérekkel a református presbitériumok rendelkeznek közvetlenül. Nem a minden áron való államosítást kell hajszolni, hanem vissza kell térni az anyagi önállóság útjára. A mai idők türelmet, szenvedést kívánnak, de ha a török világra, vagy a XIX. század eleji devalvációs korra gondolunk, látjuk, hogy még súlyosabb helyzetben is szilárdan állottak meg ősünk. A régi kávvinista puritán nevelésnek kell érvényre jutnia.

Az üdvözlések után *Péter Zoltán* dr. debreceni gimnáziumi tanár előadása volt „A magyar tanárság jövője” címmel.

Feljegyzései végén Péter tanár a gyűlés nagy elkésedése közepette terjesz-

tette elő azt az indítványt, hogy a tanári együttműködés elősegítésére a különböző tanári egyesületek legalább három évenként ugyanabban az időben, ugyanazon a helyen tartsák meg közös gyűléseiket. A megbeszélések további során a tanárságot érintő különböző kérdésekkel foglalkoztak.

A közös ebéd után a folytatódó közgyűlésen még hivatalos belső ügyeket tárgyaltak meg s ezzel szétoszlott a református tanári gyűlés, amelynek rendezését a Cegléden élő agg professzor, *S. Szabó József* ny. tankerület főigazgató végezte.

HIRDETMÉNY

az országgyűlési képviselő választói névjegyzék kiigazításáról és közszemlére vételéről.

Debrecen sz. kir. város központi választmánya az országgyűlési képviselő-választók névjegyzékének kiigazításának egyszerűsítéséről szóló 1932. évi III. t.-c. és az annak végrehajtása tárgyában kiadott 17000—1932. B. M. számú körrendelet 4. § 5. bekezdése értelmében értesíti a város közönségét, hogy Debrecen sz. kir. város választókerületéhez tartozó országgyűlési képviselő-választók névjegyzékének a fenti t.-c. alapján a folyó évben végzendő kiigazításával kapcsolatban, a 17000—1932.

B. M. számú belügyminiszteri körrendelet 1. § 3. bekezdése értelmében készült pótnévjegyzék s az említett rendelet 2. §-a alapján kihagyottak jegyzéke a központi választmány hivatali helyiségében (Kossuth ucca 20. sz. III. emelet 92. számú szoba) 1932. évi május hó 16. napjától június hó 14. napjáig bezárólag naponként (vasárnap is) reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére lesz kitéve. Ezen idő alatt az említett névjegyzéket a város polgármestere megbízottjának jelenlétében naponként (ünnepponként is) reggel 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és a megbízott jelenlétében a jelzett határidőn belül köznapokon délután 2—6 óráig lemasolhatja.

A pótnévjegyzékbe történt jogosultalan felvétel ellen, valamint amiatt, hogy a kihagyottak jegyzékébe nem vették fel olyat, akit abba fel kellett volna venni bármelyik választó, a kihagyás ténye ellen azonban csak maga az érdekelte szólhat fel. A felszólalások a központi választmányhoz 1932. évi május hó 16-tól május hó 30-ig bezárólag a központi választmány hivatali helyiségében (Kossuth ucca 20. szám III. emelet 92. sz. szoba) írásban nyújthatók be.

A felszólaló köteles felszólalását indokolni és mellékelni, illetőleg bemutatni azokat az okirati bizonyítékokat, amelyeknek beszerzése az egyeseknek módjában állhat, azokra a bizonyítékokra pedig, amelyeknek megszerzése az egyeseknek nem állhat módjában, akként köteles felszólalásában utalni, hogy azok feltalálhatók vagy beszerezhetők legyenek.

Annak, aki fel akar szólalni, a választójogi törvény 40. §-a értelmében minden hatóság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegű intézmény, egyesület, alapítvány és nyilvános számadásra kötelezett vállalat köteles haladéktalanul rendelkezésre bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban felhozott bizonyítására szükségesek.

A felszólalás oly változásra is alapítható, amely az összefrás óta állott elő. A felszólalásban új bizonyíték is felhozható.

A felszólalónak, amennyiben kívánja, a felszólalás átvételéről elismervény adatik. A beérkező felszólalások benyújtásuktól kezdve a fent jelzett helyen és időben szintén közszemlére lesznek kitéve, azokat a város polgármestere megbízottjának jelenlétében mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2—6 óráig lemasolhatja.

Felszólalásokra mindazok, akiket a választási törvény 40. §-a szerint a felszólalás joga megillet, az 1932. évi május hó 16-tól június hó 30. napjáig bezárólag írásban észrevételeket nyújthatnak be. Az észrevételeket ugyanoly módon kell megszerkeszteni és benyújtani, mint a felszólalásokat.

Az, akinek a névjegyzékbe felvételre való jogosultsága az 1932. évi folyamán nem az előírt korhatár betöltése címén, hanem bármely más jogcímen (1925. évi XXVI. t.-c. 1—4. § és 33. § 5. bekezdése nyílik meg) 1932. évi május hó 16. napjától május hó 30. napjáig bezárólag a város polgármesterénél (Kossuth ucca 20. sz. III. emelet 92. sz. hivatali helyiség) írásban vagy személyesen szóval kérheti a pótnévjegyzékbe való felvételét. A szóbelileg előterjesztett kérelmet jegyzőkönyvbe kell foglalni. Az 1925. évi XXVI. t.-c. 40. §-ának 3—7. bekezdéseinek rendelkezései az itt említett kérelemre is irányadók.

Dr. *Vásáry István*

polgármester,
központi választmányi elnök.

A nyitott ablak

Salamon Béla vendégszereplése a Csokonai-színházban.

Néti Károly pompás ötletéből eredő filmbohózatot csináltak. A film nagy sikere arra indította a kitűnő humorus szerzőt, hogy a témát a színpadra is feldolgozza. Így azután »A nyitott ablak« két változatban került a közönség elé. A színdarab tempó és lendület dolgában lemaradt a filmtől, viszont a humora, a derűje őszintébben és közvetlenebbül hatott. A darab zenéjét Farkas Imre állította össze ötletesen, de kissé felületesen.

»A nyitott ablak« debreceni bemutatójának attrakciója elsősorban Salamon Béla vendégfellépte volt, aki Noviny szerepében páratlan komikai tehetségével, rokonszenves ügyefogyossággal és alakításának eredetiségével minden jelenetben újra és újra diadallaratott. Salamon egész különálló stílust és tipust képvisel ezen a téren valóban utólrhetetlen. A közönség lelkesen, zúgó tapsorkánál ünnepelte a nagyszerű komikust. A debreceniek közül az ellenállhatatlan Várady Pál izes humorral megformált, briliáns alakítása érdemel elsősorban dicséretet. Jurik Ica úde, bájos és kedvesen negédes Erzi volt, míg Apór Klári temperamentumos Marcsája különösen tancával tünt ki. Fáskerthy Mária polgármesternéje tuzástól mentes, ötletes karikatúra. Sárvasy Rózi pompásan táncoló, szeleburdi Klárja kitűnő alakítás. Márkus Lajos a nem neki való szerepben is elegánsan játszott és szépen táncolt. Laczkó József dr. eredeti humora és kiváló alakító tehetsége hiánytalanul érvényesült. A kisebb szereplők közül különösen Szabó Imre, Rónay Béla, Szerényi János és különösen Hódy József humoros alakításait kell kiemelnünk.

Az előadást Sziklay Jenő kielégítően rendezte, csak a tempó ellen volt kifogásunk. A zenekart Csanak Béla karnagy rutinnal és hozzáértéssel dirigálta.

MA

közkívánatra meghosszabbítva és **HOLNAP** este nyolc órákor

Három órás kacagás

SALAMON

Rendes helyárak

vendégfelléptével

A nyitott ablak

(operett).

Szerdán és csütörtökön délután három órákor a legolcsóbb zónahelyárakkal, Tamás Benő vendégfelléptével

Az utolsó Verebely lány

(operett).

Május 20, 21 és 22-én
RÖKK MARIKA
és **FODOR ARTHUR**
vendégjátékai.

A csókprofesszor

(operettben).

MŰSOR:

Szerdán délután 3 órákor. Ifjúsági előadás: Az utolsó Verebelyi lány. Operett. — Este 8 órákor: Salamon Béla vendégjátékával. Rendes helyárakkal: A nyitott ablak. Zenés bohózat.

Tamás Benő vendégjátéka a Csokonai Színházban

A debreceni közönség pár év előtti kedvence, Tamás Benő szerepelt a pünkösdi ünnepek alatt a Csokonai-színházban. A »Sybill«, »Túl a Nagy Krivánon«, »János vitéz« és »Utolsó Verebelyi lány«-ban lépett fel és érett játékművészete, kifogyhatatlan gazdag komikum-arszenálja őszinte tetszést keltett és a régi meleg sikerei emlékét idézte fel. Finom ötletei és invenciózus tánc spontán tapsra ragadtatta több ízben a publikumot. A többi szereplők szintén elsőrangú nyújtottak. A közönség érdeklődésére való tekintettel a konzorcium kérésének engedve, Tamás Benő meghosszabbította debreceni vendégszereplését és szerdán, valamint csütörtökön a délutáni előadásokon »Az utolsó Verebelyi lány« c. operettben lép fel.

MOZIK MŰSORA:

Ma szerdán, május 18-án

VIGSZINHÁZ 5, 7, 9 óra	Az ezred büszkesége vidám katonai történet Fritz Kampers és Trude Berliner főszereplésével. Azonkívül: A díesőség útja hangos dráma Richard Tauber és Lucie Englissel.
APOLLO	SZÜNET

HIRDETMEY.

Az 1894. évi XII. t.-c. 95. §-ának d) pontja a selyemtenyészés céljára történő lomszedést a közterületi eperfákról mindenki számára szabaddá teszi. Felhívom a város lakosságát, hogy az uccákon, tereken és közutak mentén álló eperfákról való lomszedésben a selyemtenyészőket senki meg ne akadályozza, a fák lombját ártalmas folyadékkal senki használhatatlanná ne tegye, úgyszintén a selyemtenyésző éretlen gúnyolódásától mindenki tartózkodjék, mert az ilyen cselekményekért a rendőrbírószálg szigorúan felelősségre fogja vonni és érzékeny büntetéssel fogja sújtani az ez ellen vétőket. Debrecen, 1932 május 14. Polgármester.

URANIA

TELEFON 32-51.

MA:

- Hiradó.
- Kutyaiskola. Hangos burleszk.
- Rablók a madárvilágban. UFA kulturfilm.
-

Viharzó szenvedély

Megrázó dráma. Főszerepben Emil Jannings és Anna Steen.

Csütörtöktől X. 27. A titkoszatos asszony. Marlene Dietrich legnagobb filmje.

Előadások kezdete: 5. 7 és 9-15-kor

Szerdán, vagy csütörtökön

ha igazán jól akar mulatni,

jöjjön el a Vigszínházba
mert ott féláron kaphat jegyet

az Ezred büszkesége

című pompás zenés, katonai vígjátékhoz, amelyben Fritz Kampers és Trude Berliner alakítják a főszerepeket.

Előadások kezdete: 5-, 7- 9 órákor. Előadások kezdete: 5-, 7- 9 órákor.

DEBRECZEN	DEBRECZEN
Féláru-jegy váltására jogosít. Egy személy részére VIGSZINHÁZ május 18-19-i bármely előadására	Féláru-jegy váltására jogosít. Egy személy részére VIGSZINHÁZ május 18-19-i bármely előadására

Különböző kedvezményeket ad a város a hátralékosoknak, ha fizetnek

Elfogadták Versényi Tibor indítványát.

A városi kisgyűlés tegnap délelőtt tárgyalta Zöld József helyettes polgármester előterjesztése alapján az 1931. évi zárószámadást.

Az általános vitában Versényi Tibor kormányfőtanácsos szólalt fel. Azt javasolta, hogy az állam mintájára a város hátralékosainak adjon különböző kedvezményeket, ha bizonyos határidőn belül tartozásaikat megfizetik. Kamatmentességet és behajtási költség elengedést kér azok számára, akik június 30-ig a borfogyasztási adót, városi és italmérségi illetékeiket befizetik. Akik földhasznbérrel adósz, szintén kamatmentességet és költségmentességet élveznének, ha az 1932 március 31-ike előtti tartozásukat június 30-ig kifizetik. Megfelelő kedvezményt kapnának a bolt- és lakásbérlet is, a hortobágyi legelőbérlet. A burkolási költséget akik június 30-ig befizetnék a tőketartozásból 10 százalék engedményt kapnának. Ugyancsak 10 százalékos tőkeengedményben részesítendő az, aki a haszonélvezettel terhelt ingatlan teljes összegét kifizetné.

Behrezeni Jenő: A város helyzete sokkal nehezebb, mint az államé, mert sok teendője megszaporodott, főként állami feladatokat végez, ezzel szemben a bevételei csökkennek, viszont az állam, mely elvesztette kétharmadrészt, legalább kétszer akkora személyzetel dolgozik, mint régen. Helyesebbnek tartaná, hogy ha a város adószai elapróznák tartozásukat és rögtön megkezdénék a kis részletek fizetését. A zárószámadásból meg lehetett állapítani, hogy a város a legjobb akarrattal, de minden esetre tisztességgel vezette a dolgokat. A zárószámadási Versényi javaslatival együtt elfogadja.

Dr. Fejér Ferenc elfogadja Versényi indítványait, de megjegyzi, hogy nem a fizetőkészség, hanem a fizetési képesség hiányzik az emberekből.

Dr. Hegedüs Jenő: Versényi indítványait elfogadja, bár azok csekély mértékben fognak segíteni a bajokom. Foglalkozik a vállalatokkal. A nyomdaüzemet kockázatosnak tartja, bár azt feltétlenül fent kell tartani. Furcsának találja, hogy a fuvarozási vállalat vesztésséggel dolgozik, bár a forgalom növekszik. A szeszüzemre szükség van, vesztésségei különben is minimálisak. A téglagyárral nem foglalkozik, mert közgyűlési határozat értelmében a külföldi szakértők meghallgatása után döntenek.

A részletes vita előtt Zöld József helyettes polgármester bejelenti, hogy dr. Vásáry István polgármester hozzájárul Versényi javaslatához.

Az egyes tétélekben való több hozzászólás után részleteiben is elfogadták a zárószámadást.

HUSZEZER PENGŐ KÖLCSÖN STRANDBÜFFÉ ÉPÍTÉSÉRE.

A nagyerdei fürdőbóvítéssel kapcsolatban Zöld József helyettes polgármester bejelentette, hogy az Első Magyar Részvény Serfőződe hajlandó a büffé felépítése céljára 20.000 pengő kölcsönt adni bankráta felett 2 százalékos kamattal, negyedévenként 1000 pengős részletekben való visszafizetéssel. Csak annyit kíván, hogy hét esztendeig, illetőleg, amíg a kölcsönt visszafizetik és még két évig, kizárólag az ő sörrel árulhassák a büffében.

Az ajánlatot elfogadhatónak tartják, de kikötik, hogy amennyiben a kölcsönt közben visszafizetnék, akkor a sör kizárólagos árusítási joga megszűnik.

Olvasta már a Ludas Matyit?

KÖSZVÉNY REUMA CSUZ

Izületi és hasogató fájdalmak legbiztosabb gyógyszere

PRÓBATUBUS 2.-P. **Rheumagel** MAGYTUBUS 390P.

Főraktár: ARANY ANGYAL gyógyszerár Plac-és Szt.-Anna-u. sarok Alapítási év: 1670

Időjárás

A debreceni egyetemi földrajzi intézete jelenti május 17-én:

Az elmúlt ünnepek alatt az időjárás vasárnap hozott csak meglepetést. A Fekete-tenger vidékéről az esőterület ezen nap délutánján kiterjedkedett felénk is és 1.4 mm-nyi csapadékhoz juttatott bennünket. Az időjárás javulása és a felmelegedés folyamata hétfőn tovább folytatódott. A hőmérséklet legmagasabb értéke 16-án 23.2 fok Celsius fok volt. Ma kedden a felmelegedés még tovább haladva újból e hónapban negyedszer meghaladta a 25 fokot. (Pontos értéke 27.0 fok Celsius volt.) A hőmérséklet emelkedési folyamata holnap már mérséklődni fog. Nyugatról hűvösebb óceáni levegő hatolt be Közép-Európába s ez a folyamat itt, holnap egyelőre a felhőzet növekedésében fog nyilvánulni.

A légnyomás ma egész nap emelkedett. A tengerszintre átszámított értéke reggel 762.5, este 763.4 mm volt. — Esti hőmérséklet 23.6 fok Celsius.

Meleg idő várható, a felhőzet növekedésével. A délutáni órákban kisebb zápor, esetleg zivatarral, lehetséges.

— **A jótékony növényzet f. hó 21-én, szombaton délután 6 órákor tartja évi rendes közgyűlését a városháza kis tanácstermében, melyre a növényzet tagjait s általában az érdeklődőket ezután is tisztelettel meghívjuk. Általános tisztújítás.**

— **A Debreceni Egyetemi Kör** tolyó hó 20-án, pénteken délután 5 (öt) órákor tartja évi záró-közgyűlését a teológiai kettős számú tanteremben. Elnökség.

— **Elmaradt az Egységspárt közgyűlése.** Az Egységspárt közgyűlése a keddi városi közgyűlés miatt elmaradt. Az új közgyűlést, amely a megjelentek számára való tekintet nélkül határozni fog, folyó hó 25-én, délután 6 órákor tartja meg az egységspárt a Bika szálló félemeletén levő klubhelyiségben.

— **Grósz Nagy Ferenc ünneplése.** Grósz Nagy Ferencet, a debreceni gyógyszerészi kar egyik kiváló tagját meleg ünneplésben részesítette a Fröhner-vendéglőben székelő Szeretet-asztaltság hatvanéves születésnapja alkalmából. Az ünneplést többek között Kardos Albert és dr. Szántó Sámuel köszöntötték szívhezszóló szavakkal.

— **A Debreceni m. kir. Pénzügyi Tisztviselők Kuglizó Egyesülete** rendes közgyűlését folyó hó 26. napján, délután 6 órákor tartja meg az egyetemes Ferenc József ut 36. szám alatti helyiségében, melyre az egyetemes tagjait az elnökség tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: Az 1931. évi zárszámadások tárgyalása, az 1932. évi költségelölányzat megállapítása, tisztújítás.

— **Rózsabokorban minden szerdán, szombaton és vasárnap záróra reggel 5 órákor.**

— **Rapaich Raimond csendőraltábornagy Debrecenben.** Rapaich Raimond csendőraltábornagy hétfőn Debrecenbe érkezett, ahol az állomáson a katonai előkelőségek fogadták. A csendőraltábornagy azért jött Debrecenbe, hogy meglátogassa a katonai előkelőségeket és meglekintse az új csendőrkörületi laktanyát.

Agyvérzést kapott a boroshordó mellett

Egy sárrétudvari gazdálkodó tragikus halála.

Néhány nappal ezelőtt Sárrétudvariban nagy szenzációt keltett Lukács Ferenc 62 éves gazdálkodó rejtélyes halála. A közismert gazdálkodót ugyan is a szőlőjében a pajtában halva találták az egyik boroshordó mellett. Az ismerősök eleinte azt hitték, hogy Lukács Ferenc gyilkosságának esett áldozatul s jelentést tettek a rejtélyes halálesetről a sárrétudvari csendőrségnek is, amely azonnal bevezette a nyomozást.

A csendőrség megállapította, hogy

— **Gyermekholttest a folyóban.** A debreceni csendőrnövevényezőstálynak, hogy a község határában a Kálló folyóban egy oszlásnak indult gyermekholttestet találtak. A tépei halászok a hullát kihúzták a partra, de később ismét visszadobták, mert már teljesen oszlásnak indult. A víz csakhamar elvitte a holttestet. A csendőrség nyomozást indította rejtélyes gyermekhalállal kapcsolatban.

— **Életunt derecskei földműves.** A derecskei csendőrség telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Benedek Sándor 50 éves földműves a múlt reggel felakasztotta magát és mire észrevették, halott volt. A nyomozás eddigi adatai szerint Benedek László nem a legjobb viszonyban élt családjával s az utóbbi időkben annyira elkeseredett, hogy a halálba menekült.

— **Motorkerékpárbalet a Csapó-uccán.** Vasárnap délután súlyos motorkerékpárbalet történt a Csapó-uccán, Nagy Lajos debreceni lakos a mögötte ülő Györfi József-néval robbant a motorkerékpárján. Menet közben Györfi-né valamitől megijedt, elvesztette az egyensúlyát és Nagy Lajos is magával rántotta. Mindketten lezuhantak az úttestre és Györfi-né a jobb lábán és a karján szenvedett súlyos sérüléseket. A mentők részessítettek első segélyben, majd kiszállították a klinikára, ahol ápolás alá vették.

— **Kinyomozta a rendőrség a talált briliáns nyakék tulajdonosát.** Megírjuk, hogy egy szegény-asszony egy értékes nyakéket akart elzalogosítani, a melyet a rendőrség gyanusnak talált és ki is derült, hogy a nyakéket két évvel ezelőtt az asszony kisfia találta a Kuczik-telepen egy személdombon. A nyakék tulajdonosa a lapokban közölt felhívásra nem jelentkezett, mire a rendőrség megindította nyomozást, a mely sikerrel is járt. Kiderült ugyanis, hogy a nyakéket Szabó József ny. alispán leánya vesztette el, akinek ki is adták az értékes ékszert.

— **Elfogta a rendőrség a tyukke-recek rémét.** A rendőrségre nagyon sok feljelentés érkezett az utóbbi időben baromfilopások miatt. A telepeken és a külöskéken valóságos napirenden voltak a baromfilopások. A sok lopás miatt Földi István detektívcsoporthoz orrázást tartott, amely meglepő eredménnyel végződött. Az egyik udvarba egy sötét alak mászott be és kifosztotta a tyukolat. A lesbenálló detektívek utánamentek és elfogták Sipos Mihály napszámost, aki több társával és vadházastársával rengeteg lopást követtek el. Eddig 50 lopást ismertek be, de a rendőrség tovább folytatja a nyomozást, hogy a tolvajhanda teljes hűnlajstromát összeállítsa.

— **„Száz kéz nyul egy leány után” c. regény 80 fillérért kapható kiadóhivatalunkban.**

semmiféle büntény nem forog fenn. Lukács Ferenc ugyanis a multnap kiment a szőlőjébe, ahol valószínűleg kissé beborozott, miközben az amugy is idős embert agyszélhűdés érte. A debreceni vizsgálóbíró egyébként elrendelte Lukács Ferenc hullájának a felboncolását. A boncolás eredménye is azt igazolja, hogy az öreg gazdálkodó halálát agyvérzés okozta. A debreceni ügyészség bűncselekmény hiányában megadta az engedélyt Lukács Ferenc holttestének eltemetésére.

— **Szép képeket olesó árban készíti „Unió” műterem, Svetits-palota.**

— **Dr. Forbáth Ernő bőr- és nemibetegségek szakorvosa** rendelőjét áthelyezte Piac uca 26. (Passage, I. kapu.) Rendel délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

— **Felülfizetések és büffépénzadományok az Erő csapat jubiláris ünnepén.** Az Erő csapat ünnepélyén felülfizettek: v. Zákány Győző, Vidoni János 10—10 P, v. Huszár Endre 8 P, dr. Vásáry István, Kőlesey Sándor 5—5 P, Darabos Balázs, Molnár Ferenc, dr. Kállay Kálmán 3—3 P, Zilahy Zoltán, Somlyai József, Krámer Gyula 2—2 P, Péter Zoltán 1 P. — Büffépénzadományok: Dobos Miklós 11 P, Demecseri Casino 10.20 P, dr. Magoss György, dr. Vágó Vincéné 10—10 P, dr. Vásáry István Ált. Forg. Bank RT., Debr. Köles. Segélyző Egylet, Tiszántúli Mezőgazdasági Hitel-szövetkezet, Városi Takarékszövetkezet, Bakcsy Béla, dr. Rácz Kálmár-né, Arday János, Földi Imre 5—5 P, Kálmánchev Mór-né, Jármy György-né, szük Jenő-né 3—3 P, Szkenderevich Hanna, dr. Juhász Gusztáv, Heltesheimer Ernő-né, Varga Klári, Balogh-né, S. L. Kállay Sándor, Széli Sándor 2—2 P, Jónás Mihály 1.50 P, Balla Jenő-né, Bicskay József-né, Szabó Klára, L. Gy., Varga Ábrahám, Toronyay Géza, Székely Rezső, Dávid István, Kiss László, Ehrenreich Sándor, Kriston Gyula, Fekete Sándor, Vágó Gyula, Trörök Aladár, Deér Gyula, Oroszlán, Ehrenreich Jenő, Ehrenreich Gyula, Ilona Sándor 1—1 P, Blaskovits Ilona, Csanády Ákos, Seráné, Erdy, Obis, U. Szabó Endre, ifj. Böszörményi Kálmán-né, Sziklay Géza, dr. Kiss Emil, özv. Szabó Endréné, Tukaes Lászlóné, vitéz Farkas, özv. Sidóné 50—50 fill. — A nemestelkű adományokért ezután mond hálás köszönetet a parancsnokság. — A büffé megrendezésében a következő cserkészszakmák és úrleányok fáradoztak és látták el az asztaloknál a háziasszonyi tisztet: Kardos Gyuláné, Senyokné, Kardos Eszter, dr. Kéry Lajosné, Balla Béláné, Kovács Mihály-né, Egyed Jánosné, Bornemissa Károlyné, dr. Berényi Lászlóné, Péterffy Lászlóné, Nagy Lajosné, Babicsák Lajosné, Böszörményi Kálmán-né, dr. Csáthy Dezső-né, Bunyitai Klára, Böszörményi Pálné, Csanak József-né, dr. Bodnár Gézá-né, dr. Papp Ferenc-né, dr. Dóczy Gedeonné, Hornyatsek Gézá-né, Balázs Emilné, Horogh Sándorné, Dienes József-né, Szentjóni Szabó Lászlóné, Szabó István-né. — Azért a sok fáradságért és áldozatkészségért, amellyel a cserkészszakmák és úrleányok az ünnepély sikeréhez hozzájárultak, leghálásabb szívvvel mond köszönetet az Erő csapat parancsnoksága.

— **Három darab művész levelezőlap 3 pengő „Unió” műteremben, Svetits-palota.**

SZÉKELESI ZAVAROK,

bélgörcs, puffadság, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szívedegesség, félelemérzés, bódultság és általános roszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiűrti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyeb-bülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy felfiáknál, mint nőknél és gyermekek-nél teljes eredménnyel alkalmazzák. — A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben kapható.

KOMMUNISTA-GYANUS FÖLD-MŰVESEK A DEBRECENI ÜGYÉSZSÉGEN.

A napokban arról értesült a püspökladányi csendőrség, hogy néhány földműves lázító röpiratokat terjeszt a községben. A csendőrség széleskörű nyomozást indított ebben az ügyben s őrizetbe vette B. Kiss József, Nehéz János és Hajdu Imre ladányi földműveseket, akik ellen az a gyanu, hogy kommunista szervezkedésben részesek és lázító röpiratokat terjesztenek. A kihallgatás alkalmával a gyanúsítottak semmiféle kommunista szervezkedésről nem akartak tudni, a náluk talált újságokból azonban arra lehet következtetni, hogy igenis hívei a kommunista eszméknek.

B. Kiss Józsefet és társait a csendőrség vasárnapra beszállította a debreceni kir. ügyészség fogházába. Preinnesberger J. enő vizsgálóbíró előrelátóan kedden fogja kihallgatni őket és csak akkor dönt a további fogvatartásukról.

— **A legjobb típusú márkás fényképezőgépeket alkalmi áron szerezhetőben az „Unió” fotoszaküzletben, Svetits-palota.**

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések: Szabó Miklós postaal-tiszt, leány, Mária; Fülöp György fm., fiu, István; Sarkadi Lajos napszámos, fiu, Lajos; dr. Dremmel Lajos állat-orvos, fiu, Lajos; Bucsay György ács-segéd, leány, Edit; Keserű Ferenc fm., leány, Borbála; uzoni Kovács János máv. kovács, fiu, Zoltán; Thurzó Sándor tanító, fiu, György. — Két halvaszületés.

Halálozások: Honti Gyuláné, ref., 28 éves, Kisujszállás; Fábry Ferenc, ref., 44 éves, Csapó u. 64. Friedmann Béla, izr., Nyirmedgyes. Keresztesi György, ref., 5 éves, Milotai u. 14. Biró Erzsébet, ref., Pesti u. 4. Lipták Erzsébet, r. kath., 11 hónapos, Pesti u. 4. Zsoldos Erzsébet, ref., 11 hónapos, Pesti u. 4. László Ferenc-né Munkási Róza, ref., 50 éves, Bagamér. Özv. Balázs József-né Horváth Róza, r. kath. Püspökladány. Máté Bálint, ref., 79 éves, Böszörményi ut 98. Özv. Tarsi Sándorné Herkovits Borbála, izr., 58 éves, Garay u. 8. Sarkadi Dezső-né Bónizs Mária, ref., 56 éves, Hadházi u. 3. Varga József, ref., 12 hónapos, János u. 87. Amit Zoltán, ref., 18 éves, Mikepécsi ut 3. Czeglédi Sándorné Zavaczki Róza, r. kath., 43 éves, Szepességi u. 12. Radafalvy Ilona, ref., 19 éves, Onossai u. 25.

Eljegyzések: Papp Lajos—Tokaji Erzsébet; Károlyi Dezső—Klein Bella; Nánási József—Bélteki Emma; Nagy Gyula—Bagdi Piroška.

— **A világhírű angol „Ilford” fotóanyagok egyedüli tiszántúli lerakata „Unió” fotoszaküzlet, Svetits-palota.**

Töreky-féle szab. gyorsvizmelegítő fürdőkályhák kaphatók SESZTINA LAJOS vasnagykereskedésében Debrecen.

Gyászrovat

Mély szomorúsággal tudatjuk, hogy

Hornyak József

máv. főkalauz

48 éves korában elhunyt. Temetése május 19-én délután fél 4 órakor lesz Wes-selényi ucca 107. számú gyászházban a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent Anna uccai temetőbe.

Felesége:
Hornyak Józsefné
Cserni Irén.
Egyetlen leánya:
Iréne.

A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Meghalt Kovács Péter adóhivatali tisztviselő. Kovács Péter adóhivatali tisztviselő életének 73. évében elhunyt. Temetése folyó hó 18-án, délután 5 órakor lesz a Ruyter ucca 24. szám alatti házunktól a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Vitéz Reszegi József nyug. kat. főszámvivő 41 éves korában többévi szenvedés után elhunyt. Temetése Nagykállóban történt május 16-án. Az engesztelő szentmiseáldozat május 19-én, csütörtökön 9 órakor lesz bemutatva az egék Urának. Halálát felesége, leánya, édesanyja, testvérei, a nagykiterjedésű rokonság gyászolja.

László Ferencné szül. Munkácsy Róza 49 éves korában elhunyt. Temetése május 18-án, délután 3 órakor lesz Dugovics Titusz u. 10. számú gyászházunkból a református egyház szertartása szerint a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó feleségem drága jó anyánk temetésén megjelent jó barátaink és ismerőseink, kik szívünk fájdalmát megjelenésükkel, vigasztaló szavaikkal enyhítették, úgyszintén a dalárdáknak ezután mondunk hálás köszönetet. Sarkadi Dezső és gyermekei.

ÖSSZEIRJÁK A HADIROKKANTAKAT.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter úr a hadirokkantak állami ellátásának végleges rendezése céljából statisztikai adatgyűjtést rendelt el.

Az erre a célra szolgáló összeírólapokon több kérdőpont azonban csak az érdekelt hadirokkantak személyes meghallgatása útján tölthető ki.

Felhívom ennél fogva a város területén lakó hadirokkantakat, hogy a szóbanforgó összeírólapok kitöltésére végezzék — saját érdekében — minél előbb jelentkezzenek.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság a jelentkezőket f. évi május hó 19, 20, 21 és 23-án úgy délelőtt, mint délután elfogadja; még pedig d. e. 8—2 óráig a rendőrségi épület földszint 27. számú szobájában, délután pedig 2—7 óráig ugyanabban az épületben, azonban a földszint 42. sz. szobában. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága: Dr. Vass Károly tb. főjegyző.

Borzalmas öngyilkosság a csapókerti halálsorompónál

A fegyelmitől való félelmében a mozdony elé vetette magát egy vasutas, mely felismerhetetlenül darabokra szaggatta.

Megrendítő öngyilkosság történt tegnap reggel a csapókerti vasúti sorompó mentén, amely már nagyon sok véres tragédia színhelye volt. Ezúttal egy jobb sorsra érdemes vasutas dobta el magát az életet olyan borzalmas módon, amely sokáig emlékezetes fog maradni.

A vérfagyasztó tragédia részletei a következők: Néhány hónappal ezelőtt az állomási szertárban bizonyos szabálytalanságokat fedeztek fel és a hivatali felsőbbség több szertári tisztviselő, köztük Gerőcz Gusztáv segédtsízt ellen is fegyelmi eljárást indított, amelyet nemrégiben bűnügyi útra is tereltek. Gerőcz Gusztávot felfüggesztették. Az eljárás rendkívül idegessé tette Gerőczöt, aki

valósággal betege lett a dolognak, úgyhogy orvosi kezelés alá is került, ami azonban nem sokat használt, mert egyre idegesebb, búskomorabb lett.

Kedden reggel Gerőcz a kora hajnali órákban felkelt és csendesen eltávozott a lakásáról. Kiment a csapókerti vasútvonalhoz és ott az Olajút és a 114. sz. őrház között sétálgatott. Majd bement a temetőbe és ott leült egy sirhant szélére. Többen látták is ott üldögni, de nem gondolták, hogy öngyilkosságra készülődik, hanem azt hitték, hogy mulatott az éjszaka és a friss levegőn pihen. Egyeneged 8 óra felé, amikor a Nyiregyháza Dérecben érkező személyvonatnak arra kellett jönni. Dalmi Ferencné, Olajút 84. sz. alatti lakos és Lőrincz Sándor, Lázár ucca 17. sz. alatti lakos, akik arra jártak, látták, hogy Gerőcz levetette a kabátját és a mellényét, majd áthajt a pályatest mentén elhúzódó drót alatt,

amely a sorompó felhúzására szolgál. A vonat már közeledett és amikor 30—40 lépésnyire ért,

Gerőcz hirtelen a sínekre szaladt és a nyakát ráfektette a sínekre. A teljes menetsebességgel robogó mozdony pillanatok alatt odaért, de ekkor Gerőczben, úgy látszik, feltámadt az életösztön, mert felugrott a sínről. Menekülni azonban már nem volt ideje, mert a hatalmas mozdony elkapta, levágta a sínekre és valósággal szétszaggatta a szerencsétlen ember testét. A fejét teljesen levágta a törzséről és az messze elgurult a sínek mentén. A kerekék leszaggatták az egyik karját és az egyik lábát is és a törzsét össze-visszatépték. A kiömlő vér szertefolyt a pályatesten és felfröccsent a robogó mozdony kerekére is.

A borzalmas tragédiát azonnal felfedezték és értesítették a rendőrség központi ügyeletét, ahonnan dr. Szabó Zsigmond rendőrfogalmazó, dr. Csikos tisztiorvos szálltak ki a szerencsétlenség színhelyére. Az áldozat zseibeiben megtalálták a tárcáját, amelyben benne volt az arcképes igazolványa, egyeb-iratai, úgyhogy a személyadatait kétségtelenül meg lehetett állapítani. Bűncsúlevét nem hagyott hátra Gerőcz Gusztáv. A borzalmas összeroncsolt holttestet kiszállították a bonctani intézetbe. A rendőrség azonban tovább folytatja a nyomozást, hogy a tragikus végű Gerőcz nem-e hagyott hátra a lakásán valami írást, amelyben felvilágosítást adna tettének előzményeiről.

Az egységspárt homokkerti körzetének gyűlése

A Debreceni Egység Párt 31. és 32. számú körzete f. hó 14-én igen népes tisztújító értekezletet tartott a Homokkerten. A »Nemzeti Hírszekegy« elnöklése után elnökke Németh Lajos raktárfőnök és Kövér Gyula választották meg. Németh Lajos elnök szünni nem akaró eljenzés közben köszönte meg a megnyilvánult egyhangú bizalmat és lelkes szavakkal hívta fel a párt tagjait a szoros együttműködésre.

Az ujonnan megválasztott körzeti bizottság lelkesen ünnepelte báró Vay László főispánt, kiben a debreceni párt tettekre és erős oszlopát látja. Majd nagy örömmel vette tudomásul, hogy

a párt központi irodájában tanácsadó és népvédelmi bizottság alakult, hol a párt tagjai minden ügyes-bajos dolgukban megfelelő támogatásban részesülnek.

A két körzet törhetetlen bizalmáról és ragaszkodásáról biztosította gróf Bethlen Istvánt és azon nézetének adott kifejezést, hogy kívánatosnak tartaná, ha minél előbb megjelenne Debrecenben párthívei körében.

Végül elhatározták, hogy a pártélet minél élénkebbé tétele végett havonként két ízben körzeti összejövetelt tartanak.

Az értekezlet gróf Bethlen István

Autó-Syphon üveg ismét ingyen kapható

csak az első tucat patronért fizet

5— pengőt,

a csere patronokért tucatonként

2— pengőt.

Jégszekrény,

fagylaltgép

nagy választékban.

Debreceni Üvegkereskedelmi R.-T.

Rózsa-u. 2.

és báró Vay László főispán szünni nem akaró éltetésével a legbizakodóbb hangulatban ért véget

A Szent Erzsébet Egyesület kirándulása Pallagra

Mint a közelmúltban már jeleztük, a Szent Erzsébet Egyesület kirándulást tervez Pallagra május 22-én, vasárnap délután, melynek részletes programjáról az alábbiakban számolunk be.

A kirándulást a Madárvédelmi Egyesülettel karöltve rendezi meg a Szent Erzsébet Egyesület s így kettős célt fog szolgálni. A természetet különösképpen kedvelők gyalog tehetik meg az utat a Nagyerdőtől Pallaig, dr. Nagy Jenő, az ismert ornitológus vezetése mellett, aki útközben szórakoztató s egyben tanulmányos magyarázatokkal fogja bővíteni a kirándulók természetrajzi ismereteit. Indulás a Nagyerdő régi végállomásától pontosan fél 3 órakor.

Az első villamos háromnegyed 3 órakor indul, azontúl minden 40. percben közlekedik. A rendezőség természetesen gondoskodik arról is, hogy a kellő időben megfelelő számú villamoskocsi álljon rendelkezésre a hazatérőknek.

A kiránduló társasághoz Pallaagon csatlakozik a gazdasági akadémia hallgatóinak csoportja is.

Belépő-jegy nem lesz, csak 1 pengős uzsonnájegy, melynek ellenében a pallagi állomás vendéglőse egy pohár sört, egy pár virsli és egy darab kenyert szolgáltat. Tíz éven aluli gyerekeknek nem kötelező az uzsonnájegy megváltása. Ugyiszintén gondoskodik a rendezőség a gyermekek szórakoztatásáról is. Rögtönzött szabadtéri színpadon a pallagi elemi iskola »Ifjúsági Vöröskereszt« csoportja Tasnádi Kovács Ilona tanítónő vezetésével vídám ének-és táncszámokat szavalatokat s vígjeleneteket ad elő. Az előadás főbb szereplői: Sipos Mártha, Erdey Mancika, Hauser Sárika, Gyökerecs Katóka, Kisfaludi Marika, Hunyadi Lajoska, ifj. Halász Miklós stb. lesznek.

A pallagi vendéglős tulajdonosa gondoskodik kerthelyiségében megfelelő táncterep készítéséről is

A zenét részben cigány-, részben pedig a gazdasági akadémia hallgatóinak házi jazz-zenekara szolgáltatja.

A Szent Erzsébet Egyesület mindent elkövet, hogy vendégei jól érezzék magukat s reméli, hogy törekvése a legmesszebbmenő pártfogásra és megértésre talál Debrecen úri társaságának minden körében.

BÜDE GYULA HENTESMESTER ÉGÉSI SEBEKET SZENVEDETT AZ ÁRUMINTAVASÁRON.

Budapestről jelentik: A budapesti árumintavásáron Bűde Gyula debreceni hentesmester és Székely Árpád gyárírmunkás, valamint 11 éves Anna nevű leánya a kiforrósított forró zsírtól súlyos égési sebeket szenvedtek.

HÁROM BETÖRÉS VOLT VASÁRNAP ÉJSZAKA DEBRECENBEN.

Vasárnap éjszaka ugyancsak szorgalmasan működtek a betörők Debrecenben. Ismeretlen tettesek feltörték Deutsch Lajos üzletét a Budai Ézsaiás uccán, ahonnan 40 pengő készpénzt és több üveg málnaszörpöt vittek el. A Ghillányi uccán Klór Józsefné szatocsüzletét, a Gázgyár uccán pedig Arany József üzletét törték fel és okoztak kisebb-nagyobb kárt. A rendezőség keresi a betörőket.

A Debrecen apró hirdetése olcsó, mert eredményes.

Dr Lukáts József Tatán

Tata és Tóváros csak a vasuti me-
trendszen ülnek békésen egymás-
mellett, egyébként egy 700 holdas tó
választja el őket. Kék tó, tiszta tó, a
világhírű szép Eszterházy-park közepén,
tele vadkacsával, minden vadász és
minden festőművész gyönyörűsége.
Hajdan nagy kulturélet volt itt, egyik
Eszterházy színházal is tartott fenn.
Azóta a kb. 15.000 főnyi lakosságnak
nem volt jelentős kulturintézménye a
piaristák hatalmas iskoláján kívül,
mit másfél száz éve Eszterházy Miklós
gróf építtetett, mert akkor a magyar
főurak ilyen váltókra írták a nevüket.

Ebbe a csöndes világba, melyet a
tatai bányák zaja, az átfutó s meg-
nem álló gyorsvonatok zavartak csak
meg, egy lánglelkű magyar kötött ki,
alig háromnegyedeve s máris eleven,
pezsgő kulturélet van Tatán és Tó-
városban. A piaristák új házfőnöke, dr.
Lukáts József egy fél évig ki se moz-
dult a házból. Rendbehozta házatát,
megnyerte a diákjai szívét, husz ta-
nárátársa szeretetét, lakását azzá a kis
muzeummá tette, melyet Debreczenben
is annyira megcsodáltak. Iskolai ének
kart szervezett. Lassanként magához
vonta a két község zenebarátait. Itt
egy orvos, aki saját költségén tart
fenn kórházat a szegény betegeknek
és pompásan hegedül, egy ügyvéd, aki
jól zongorázik, egy uriaszony, aki
Bécsben végezte a zenei főiskolát. Lu-
káts József pár hét alatt remek triót
hoz össze, maga is játszik, előadások-
kat rendez. Tata város egy szép nap
arra ébred, hogy van zenei élete, kul-
turegyesülete. Vannak értékei, me-
lyekről maga sem tudott.

A nemrég épült hatalmas, új kon-
viktusban arról beszélnek a fiúk, hogy
az új házfőnök szigorú, igazságos em-
ber, de minden héten kétszer külön
tanítja őket a jó modorra, egymás
megbecsülésére, este meglátogatja a
két nagy dormitoriumot. A gyerekek
úgy várják, mintha édesanyjuk volna,
nem alusznak el addig. Megszállt te-
rületéről régi magyar uri családok ide
küldik gyermekeiket s ma csaknem
félezer diák van Lukáts József keze
alatt.

Kitűnő tanár, pompás szónok, szel-
lemes társalgó, jó muzsikás, nagyszí-
vű kiváló ember, mindenfelől dr. Lu-
káts József nevét így emlegetik.

Római síremlékek, középkori
got stílusú templom romjai a csodás an-
gol parkban, az ország talán legszebb
parkjában, az ősi rendház függő kert-
jei a nagy tóban tükröződnek, a két-
tornyú templom nemes izlésű, tiszta
művészete, a késő barokk-márvány-
kapuk a rendházban, aszfaltozott ul-
cák, strandfürdő, modern szálló: ime
egy fejlődő, magyar város, mely ma-
gából teremti ki kulturáját. Itt is,
mint minden magyar városban, sok
az értékes ember, ám nem jut levegő-
höz, nem kap teret, elkedvetlenedik,
elhallgat. Lukáts Józsefekre van szük-
ség, akik felébresztik az alvó várost,
kedvet adnak az élthez, új munká-
hoz, kulturális és szociális kérdések
megoldásához.

Komárom és Esztergom megyék ki-
váló, nagytehetségű főispánja és al-
ispánja beszédjükből Lukáts József
tüzes, igaz magyar lelkét köszöntöt-
ték, melyre építeni lehet. Azt hisszük,
hogy a bibliai csipkebokorhoz is ha-
sonló, melyre Isten bocsátotta a lán-
got, hogy lobogjon, melegítsen, de el
ne égjen! A debreceniek megértik a
tataiak büszke örömét: van egy Lu-
káts Józsefük.

„Száz kéz nyul egy leány után” c.
rendkívül érdekes regény kapható
kiadóhivatalunkban, József kir. her-
ceg u. 1., vagy megrendelhető a lapki-
hordóknál. A 170 oldalas, szépen il-
lusztrált regénykötet kedvezményes
ára 80 fillér.

SPORTHIREK

A Bocskai döntetlenül játszott Ungváron

A Bocskai hétfőn játszotta utolsó
túramérkőzését Csehszlovákiában a jó-
képességű Ungvári SK Russj ellen,
amelyet a múlt nyáron Debreczenben is
nehezen tudott legyőzni. A román túrá-
tól fáradt csapat nem bírta fizikummal
a három egymásutáni mérkőzést és
így nem is tudta teljes képességeit ki-
fejteni. Vasárnap ugyan még Munká-
cson 4:1-re győzött a csapat, hétfőn

azonban már csak 2:2-re tudott vé-
gezni a Russj csapatával.

A vezetőgőlt az ungvári csapat érte
el, amelyet csak a II. félidő 15. percé-
ben egyenlített ki Teleki, majd Mátéffy
a vezetőgőlt is megszerezte, amit azon-
ban az ungvári jobbszélső kiegyenlí-
tett. A csapat fáradtan mozgott, de re-
mélhetőleg a vasárnapi Vasas mérkő-
zésig kipihen a fáradalmait.

A túrázó csapatok

közül a Ferencváros 6:2-re győzött a
Blauwiss ellen, a Hungária azonban
gyöngén szerepelt a bécsi tornán, ahol
a Rapid 4:1, a WSC 5:2-re legyőzte.
Ujpest 4:2-re verte a délholland válo-
gatottakat, míg Rotterdamban 3:2-re
győzte le a Nicholsonst. A III. ker. FC
Zsolnán 5:2, Trencsénben 4:0-ra győ-
zött. A csikóválogatott Pozsonyban
3:3-ra játszott egy kombinált csapat-
tal, az Attila Zsolnán 2:0-ra kikapott,
de Losoncon 7:0-ra győzött.

A MUSz jubileumi versenyén

a 100 m. gyorsuszt Bárány nyerte
60.4 mp. alatt, 200 m-en ugyancsak
Bárány győzött 2 p. 19.6 mp. alatt.
1000 m-en Halassy főlényesen verte az
olasz Costollt és kettős rekordot állít-
tott fel. 800 m-re 11 p. 05.6 mp-t, 1000
m-re 13 p. 47.6 mp-t uszott. A három-
napos vízipólótornában a magyar A)
csapat győzött, amely a B) csapatot

2:1-re, Ausztriát 8:1-re, Csehszlová-
kiát 3:1-re verte. A B) csapat a csehe-
ket 7:2-re, az osztrákokat 11:3-ra
győzte le.

A főiskolai futballbajnokságot
a Szegedi KEAC csapata nyerte, amely
a Közgazdasági EAC-ot 6:1-re, a Pécsi
EAC-ot 1:0-ra győzte le. PEAC—
Köszg. EAC 3:1.

Az amatőrbajnokságban

a DTE Karcagon 2:2-re játszott a
KMOVE-val, míg a szabocsi alosztály-
ban a NyKISE 3:0-ra győzött a
NyTVE fölött, úgyhogy az alosztály
bajnoka a NyKISE lesz, mivel a
NyTVE-től egy álnéven szerepeltetett
játékos miatt két pontot el is vesznek.

Barátságos mérkőzések.

A szabadcsapatok válogatott 3:2
(1:2) arányban győzött a Textiltgyár
fölött. Attila—Turul 3:2 (1:0). Kos-
suth FC—Csigekert 5:1 (0:1).

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Tiszántúli gazdák küldöttsége a kormány előtt

A hét törvényhatóság gazdái küldöttségileg kéri a tiszántúli gazdakivá-
lak teljesítését.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara
rövid idővel ezelőtt kiáltványba fog-
lalta a Tiszántúli agrártársadalmának
legégetőbb kívánalmait s orvoslásra-
váró sérelmeit, melyben nyolc pont-
ban foglalva a gazdaadóságnak a
változott való viszonyoknak megfelelő
átértékelését, a gazdahitel intézményes
rendezését, a kartell törvény szigorú
végrehajtását, a közteherviselés ará-
nyosabb s a teherbíróképességnek
megfelelőbb elosztását, a földreform
során földhözjuttatottak anyagi hely-
zetének megsegítését, a mezőgazdasági
terményértékesítés fokozottabb előse-
gítését, a termelésnek a felvevő piacok
kivánalmainak megfelelő szabályozá-
sát s végül úgy a közigazgatási poli-
tikában, mint a közigazgatásban a me-
zőgazdasági érdekek számára fokozot-
tabb súly biztosítását sürgette.

E kiáltványban kifejezett gazda-
kivánalmak nemcsak a felelős kor-
mánykörök figyelmét kellett fel, ha-
nem visszhangra talált az a mezőgaz-
dálkodással foglalkozók legszélesebb
rétegei között s legujjabbán élénk moz-
galom indult meg az irányban, hogy a
Tiszántúli hét törvényhatóságának gaz-
dái a gazdasági egyesületek együttes
küldöttsége útján személyesen nyilvá-
nítsák a kormány előtt a tiszántúli
gazdatársadalom kétségbeesztő helyze-
tét, hogy demonstráljanak abban a vo-
natkozásban, hogy a kamara kiáltvá-
nyában foglalt kívánások valameny-
nyije égető sürgősen megoldásra vár s
azok mielőbbi elintézése a Tiszántúli
mezőgazdaságának létkérdése. Tör-
vényhatóságokként a gazdasági egye-
sületek vették kezükbe a küldöttség
összeállítását, a városunkban a Debreceni
Gazdasági Egyesület állítja össze
a küldöttség debreceni csoportját, a
melyhez már ezideig is számosan je-
lentették be csatlakozásukat birtok-

nagyságra, politikai pártra s feleke-
zetre való tekintet nélkül.

A tiszántúli gazdaközönseget május
21-én, szombaton délelőtt fogadja
gróf Károlyi Gyula miniszterelnök, a
földművelésügyi és pénzügyminiszte-
rek társaságában.

Ezuton is felkéri az egyesület a
mezőgazdasági sorsát szívükön viselő
a küldöttségben résztvenni kívánó
debreceni gazdákat, hogy részvételi
szándékukat legkésőbb folyó hó 19-én,
csütörtökön délig az egyesület titkári
hivatalában jelentsék be.

Terménytőzsde.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:
Búza májusra 11.38—11.40, júniusra
11.55—11.57. Rozs májusra 13.65—
13.75, júniusra 13.65—13.70.

A budapesti árutőzsde hivatalos ár-
folyamai: Búza tiszai 77 kg-os 11.65—
12.10, 78 kg-os 11.80—12.20, 79 kg-os
11.95—12.40, 80 kg-os 12.05—12.50,
felsőtiszai 77 kg-os 11.50—11.65, 78

kg-os 11.65—11.80, 79 kg-os 11.80—
11.95, 80 kg-os 11.90—12.10. Rozs
13.90—14.00, tak. árpa I. 15.75—16.00,
tak. árpa II. 15.25—15.50, sörárpa
16.00—16.50, zab I. 18.75—19.75, zab
II. 17.75—18.25, tiszai tengeri 16.35—
16.50, korpa 12.35—12.50.

A debreceni állatvásár.

A keddi sertésvásárban a kövér pia-
con a felhajtás kicsi volt, mindössze
160 darabot hajtottak fel, az irányzat
élénk volt. Jöminőségű sertésért 66—
80 fillért fizettek, közepes 70 fillértől
felfelé, silány 60 fillérnél kezdődik.

A sovány piacon 700 darab körül
volt a felhajtás. Öreg, hizónak
való sertésért 50—60 fillért fizettek,
süldő 60—65 között mozog.

A lóvásárban is kicsi volt a felhaj-
tás. Szopós horju iránt élénk volt a
kereslet, ennek megfelelően élénk volt
az irányzat is és 45—56 fillér között
fizettek. Vágó marha 30—44 fillér, fe-
jős tehén 140-től 350 pengőig, jármos
ökörért 300 pengőtől 520 pengőig fizet-
tek páronként.

A vendéglős, kávé és szállodás szakosztály

f. hó 18-án, szerdán délután 4 órakor
rendkívüli fontos ügyekben ülést tart,
amely ülésre minden szakosztályi tag
feltétlenül és pontos megjelenését ezuton
kéri a szakosztály elnöksége.

12485—1931. v. h. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A debreceni kir. járásbírósnak Pk.
II. 47019—1931. sz. végzése folytán dr.
Borsovay Jenő ügyvéd által képviselt
Városi Takaré- és Hitelintézet végre-
hajtató javára debreceni lakos v. h. szen-
vedő ellen 2099.80 P tőke, ennek meg-
ítelt kamatai és 209.96 P eddigi és a
még felmerülendő költségek behajtása
végett — a fizetett összeg betudásával
— a v. h. novella 20. §-a értelmében,
mindazon végrehajtatók javára is, akik
ugyan ezen ingokra törvényes zálog-
jogot nyertek — Debreczenben, Kórház
ucca 5. számú háznál 1932 május 19-én
délután fél 1 órakor 3174.— pengőre
becsült ingok, u. m. falgeműkapáló
gépek, villanymotor, a szemes számszá-
mok stb. bírói árverésen a legtöbbet
igérőnek, esetleg becsáron alul is, el-
adatnak az 1881. évi LV. t. c. 107. és
108. §-a, valamint az 1930. évi XXXIV.
t. c. 74. §-a értelmében.

Debrecen, 1932. évi április 21.

Rákóczy László
kir. bír. végrehajtó.

HIRDETMEY.

A váci, székesfehérvári, ikervári és
tekaji hadiárveintézetekben az 1932—
33. iskolai évre összesen 252 férőhely
kerül betöltésre.

A vonatkozó kérvényeket legkésőbb
f. évi május hó 20-ig lehet a m. kir.
népjóléti és munkaügyi miniszter úrhoz
benyújtani.

A férőhelyeket és a kérvényhez csa-
tolandó okmányokat a m. kir. népjólé-
leti és munkaügyi miniszter úr által ki-
adott »Értesítő« sorolja fel.

Az »Értesítő« a városi elsőfokú köz-
igazgatási hatóságnál (rendőrségi épü-
let III. emelet 92/b. sz. a.) megtekint-
hető.
Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Hosszu életű akar
lenni?

Vegye meg a „Ludas
Matyi” legujabb számát
Kapható a trafikokban
és újságárusoknál.
72-V-20-ig.

Pünkösdre

már 3 pengőért vehet
szép kalapot Évánál
(Csapó u. 41.) Alakítás
2 pengőért.

1384-VI-4-ig.

Komoly

urinő óhajt megismer-
kedni házasság céljából
idősebb biztos jövedel-
mű uriemberrel. „Nem
csalódik 50” jelige.
392

Két

vidám leány motoros
partnert keres. „Moto-
rozunk” jeligére. 438

Alkalmazást nyer férfi

Egy

kifutó fiú Agárdi utca
6. számú fűszerüzletbe
felvétetik. 388

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Alkalmazást nyer férfi

Gyakorlott
gépész és fűtő csépléshez kerestetik. Ehrenreich, Arany János utca 37. 396

Ragasztó
és hétszamos aljmu-kás felvétetik. Szűcs. Halkóczy 1. 413

3-4 P-t
kereshetnek naponta — közszükségleti cikkeink eladásával, nők is. Merkur-iroda, Piac 41. — Udvarban. 430

Könnyen
ferjeszhető biztosítási ágazat fejlesztésére keres a Magyar-Hollandi Biztosító Rt. agilis egyéneket, akik szorgalmas munkával azonnal szép jövedelemre tehetnek szert. Je lentkezés hétköznap délután 3—5 között. Piac u. 44. 407

Alkalmazást nyer nő

Női fodrász,
ki szépen ondolál felvétetik. Barcsai telep, Rudolf utca 2. 394

Kenyérlerakotba
gyakorlott elárulító kisasszonyt azonnal felvesznek. Csapó u. 99. 409

Magyar ruhás
fényképi könyvnapjára árusításához felvétetik Springer József könyves boltja és fotóüzletébe. 391

Jó munkás
női fodrász manikűrleány azonnal beléphet. Szikszay fodrász, Wesselenyi utca. 405

Manikűrös
kisasszonyt elsőrendűt felvesz a Komáromi-szalón. 422

Egy
varróleány felvétetik. Cím a kiadóban. 426

Mindenesleányt
jó bizonyítvánnyal — azonnal felvesznek. Simonffy u. 26. 431

Új
segédleányokat és tanulólányokat felvesz: Hoffer Kató divatszalonja. Piac 58. 436

Biztos
fellepésű ügyes eladó-nőt, nagy ismerettséggel háztartások látogatására felvétetik. Cím a kiadóban. 435

Takarításért
világos két pincelakást adok. Széchenyi u. 18. 443

Takarító
rendes hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. — Jelentkezés a reggeli órákban. Piac ucca 16. sz. II. em., 2. ajtó. 441

Hölgyfodrásznő,
ki manikűrös is, azonnal felvétetik. Czeglédi. Piac 60. 433

Alkalmazást keres nő

Uriházaktól
mosást vasalást vállalkozó lakáson szép munkával. Sárköziné, Cserepes utca 16. 390

Középidéjű
női házakhoz ajánlkozik bejárni. Főzéshez segédkezni vagy vasaláshoz, esetleg házimunka elvégzéséhez is. Cím a kiadóban. 433

Kereslet

Elvesztettem
kis doxa-órám 12 cm-es láncsal, lánc végén fényképtartóval és benne Sz. I. monogrammal és különféle ismeretlen jellel. A nagyverdei tennispályához pár lépésre. Ez idő alatt ott elhaladt egy férfi, egy nő és két gyermek. Nagyon kérem megtalálóját sziveskedjen a kiadóhivatalba bevenni. Jutalomban részesül. — Számolapja törölt. 389

Vennék
központhoz közeli kertes kis családi házat. évi biztos 2200 pengő törlesztésre. 2000 pengőt rögtön fizetnék. — Cím a kiadóhivatalban. 416

Ajánlat

Tenniszre, sportra, utcára valódi „Heinzelmann” sportingek minden színben, hosszú és rövid ujjakkal nők, férfiak és gyermekek részére a legolcsóbban. Havasnál. Bádógos utca 1. sz. kaphatók. 828—V. 28.

Nyaralni!
szándékozóknak fehérneműt olcsón és nagyon szépen megvarrom. Gépendli 10 fillér, párna 40 fillér, férfiing 80 fillér. Monogramozást, kézi- és géphímzés olcsó árban. — Dózsáné, Szent Anna 5. 192-V-17-ig.

Takaréktűzhelyek
kaphatók. Megrendelésre készítik. Majolikás, nagy. alkalmi áron. — Kandia 15. 425

Ablakok,
ajtók készen kaphatók Blattner és Társánál. Nagyvárad u. 14. 421

Eladó
ócska vályogtégla és nád. Cségekert, Honvédtemető u. 23. 23. 393

Cipőt,
retikült, bőrkabátot bármilyen bőrtágyat vilányerőre berendezett festékszórógéppel bármilyen színre újrafestem. Tóthfalussy, Czegléd-utca 7. 874 V.—20-ig

Tégla
többszáz ezer, új, nagyméretű, I. osztályú, jutányosan eladó, a tégla-gyártelepen átadva. Felvilágosítás: Egyetemi, központi épület üzemi irodánál. — Telefon: 24-00. 398

Matracok
készítését kártyos munkákat jutányosan, kívánatra házánál is készítek. Oláh Bethlen 41. 404

Élelmiszer, ital

Prima
tejet kb. 20 literet hához szállítva eladok. — Telefon 26—54. 440

Iroda

Kiadó
irodának, rendelőnek, vagy garzon lakásnak utcai szoba. József kir. h. u. 8. 397

Vegyés

Keresek
azonnali átvételre torgalmas helyen jogfolytonossággal kocsmát. — Szappanos 27. 446

Ingóság eladás

Eladó
egy hal és nyolc szelencés fagyaltapparát. Csapó utca 41. cukrászda. 401

Bútor

Eladó
antik intarziás 2 fotel, kanapé, asztal Deák Ferenc u. 6. Asztalos műhely. 400

Új
hálószoba, festett, olcsón eladó. Bethlen u. 4. szám. 434

Fél háló
olcsón eladó. Busi u. 17. 5. ajtó. 417

Lakást keres

Keresek
kellemes udvarban egy-szobás, konyhás, lehetőleg előszobás, fürdőszobás lakást. Ertesítést „Jó levegő” jellege alatt a kiadóba kérek. Ár megjelölendő. 412

Kiadó lakás egy szobás

1 vagy 2
uccai szoba Piac u. 75. sz. alatt első emeleten kiadó. Lehetőleg iroda vagy orvosi rendelő céljára. 432-yy.-A

Kerlben
„Takarékosság” hivatala mellett) szoba, és konyha olcsón kiadó. — Ugyanott műhely. 411

Kiadó
egy szép nagy szoba, és konyha mellékhelyiségekkel június 1-ére. — Nagyvárad u. 10. (Voll Szív u.) 423

Egy szoba,
konyha, spájz 1-ére kiadó. Szappanos u. 17. 445

Kiadó lakás két szobás

Magoss
György tér 28. sz. alatt kétszobás, előszobás udvari lakás augusztus elsejére kiadó. 63

Kétszobás
fürdőszobás modern vil lakás azonnalra kiadó. Széchenyi ut 36. 173

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel Zsák u. 3. kiadó. — Értekezhetni dr. Lengyel Zoltán ügyvédnél, József kir. hg. 6. sz. 1928

Kiadó
két szoba, konyha és — spájz. Két üzemhelyiség azonnal. Székely u. 20. szám. 2000

Kétszobás
lakás kiadó. Meszena ucca 19. 415

Két szoba,
konyha, spájz, előszoba azonnal kiadó. Bercesényi 36. 448

Kiadó lakás három szobás

Összkomfortos
háromszobás lakás — utgusztusra kiadó. Szt. Anna 20. 65

Kiadó
a vágóhídi villamosmegállótól 3 percre három szobából és mellékhelyiségekből álló urilakás. Értekezni dr. Fényes ügyvédi irodában, Piac u. 75. 1906-A-yy.

Háromszobás
fürdőszobás komplett, modern lakás augusztusra kiadó. Simonffy-utca 40. 406

Bútorozott szoba

Különbejáratu
jól bútorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 15. emelet. 408

Különbejáratu
udvari bútorozott szoba azonnal kiadó. Miklósu-tca 26. 27

Kvartélyos
kvartélyt kaphat. Faragó u. 10. Utolsó ajtó. 432

Különbejáratu
bútorozott szoba jutányosan kiadó. Széchenyi u. 18., II. ajtó. 443-a.

Atadó üzlet, vendéglő

Pékkemence
hentes üzlet berendezés sel azonnal kiadó. Tég-láskert, Létai u. 20. 399

Eladó
hentes és meszarosüzlet. Csapó uccán, Cím a kiadóban. 419

Eladó
hentesüzlet berendezéssel Csapó uccán. Cím a kiadóban. 418

Forgalmas
kenyer- és csmegeüzlet áruval, berendezéssel sürgösen eladó. Cím kiadóban. 442

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpár
500-as, felülvezérelt kitűnő állapotban eladó, vagy kis motorra ráfizetéssel elcserezhető. Bethlen u. 8. sz. 59

Harlei Davidson
1200 ccm. oldalkocsis motorkerékpár eladó. Értekezni lehet Piac u. 52. alatti varrógép üzletben. 403

Eladó házhely

Tégláskertben,
vasutasoknak különösen alkalmas házhely, 650 négyszögöl, alkalmi áron eladó. Balogh, Erzsébet u. 32. 110

In allanforalmi irodák

PATAY-IRODA,
Városhoz 4 kilométerre 2 hold föld 3 szobás lakással potom áron átvehető.

Homokterben 1800,
2400, 3500 pengőért 1 szobás, konyhás házak nagyon olcsón megvehetőek.

Nagy József uccán 2 szobás ház ára 2800, Galamb uccán 300 négyszögöl telek 41 gyümölcsfával eladó. Ára 300.

Keresünk 50—600 holdig földbérletet. Díjtalan felvilágosítást ad a Patay-iroda, 294

Gazdasági termények

Két
hold lucerna, első kaszálás eladó. Ölszáma is. József kir. herceg u. 42. 410

Zöld
lucerna ölszáma kapható. Tócsókert, Margit ucca 8. 414

Eladó ház

Eladó
ház 200 n. öl telekkel, Péterfia 30., Bövelbet a festőirodában. 3

Eladó
Csapó utca 62. számú ház. 402

Simonyi uton
5 szobás, fürdőszobás villaépület parkkal, továbbá villatellék a Simonyi uton és a mögötte utonnan nyitott Besenyei uccán eladók. — Értekezhetni Áron Miksa cégnél, telefon 20—13. és Sebestyén ügyvédnél. 424

Ház
Péterfia részén, modern légas udvarral eladó. Eötvös ucca huszonöt. 427

Eladó föld

Eladó
a vágóhídi villamosmegállótól 3 percre öt és fél hold föld urilakással, gazdasági épületekkel, gyümölcsösökkel. Parcel-lázásra is alkalmas. Értekezni dr. Fényes ügyvédnél, Piac u. 75. 1906-A-yy.

Ebesi föld
a vasut mellett 15—20 hold alkalmi áron eladó. Balogh, Erzsébet-u. 32. 108

Eladó
5 magyar hold prima szántóföld Ondód Fáy-dűlőben. Értekezni Szt. Anna u. 42. özv. Hadav-né. 395

Eladó állatok

Magyar
kendermagos, tisztán — vérben kitenyészített tojóik tenyésztőjásai árabonként 20 filléért, százon felül vételnél 16 filléért kaphatók. Dr. Kupás Sándor, Dobozi városi bérház B. II. em. 9. a. 2h-yy

Felétős szerkesztő:
PALFY JÓZSEF
—
A Tiszántúli Könyv- és Lankiadó Rt. kiadása.